

VITA UNIVERSITATIS

Časopis Veterinární a farmaceutické univerzity Brno

3 | 2012

HLAVNÍ TÉMA

Nový studijní obor Ochrana zvířat a welfare na univerzitě	1
<i>Prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA, doc. Ing. Eva Voslářová, Ph.D.</i>	

CELOUNIVERZITNÍ INFORMACE

Mezinárodní centrum klinického výzkumu (ICRC) na univerzitě	6
<i>Vladimír Večerek</i>	
Ústav aplikované farmacie nově v budově č. 2	7
<i>Vladimír Večerek</i>	
Budova rektorátu změnila své vnitřní uspořádání	8
<i>Vladimír Večerek</i>	
Hospodářská správa v novém	10
<i>Vladimír Večerek</i>	
Regenerace zeleně v areálu VFU v Brně	11
<i>Mgr. Daniela Němcová</i>	

Z ČINNOSTI FVL

Některé výsledky výzkumu na FVL	12
<i>Jiří Smola, Josef Illek, Vladimír Celer</i>	
Úspěšná konference v rámci realizace projektu OPVK se zaměřením na chirurgii	15
<i>Michal Crha</i>	

Z ČINNOSTI FVHE

Některé výzkumné problémy řešené na FVHE	16
<i>Stanislav Navrátil, Miroslava Palíková, Lucie Rusníková, David Zapletal</i>	
Za ektoparazity ptáků jižního Vietnamu	19
<i>Filip Kounek, Tomáš Najer, Oldřich Sychra</i>	

Z ČINNOSTI FAF

Výzkumná činnost na FaF v oblasti nádorů prostaty a celiakie	20
<i>Petr Babula, Petra Vystrčilová, Kateřina Wróbllová</i>	
Studentská vědecká konference FaF 2012	22
<i>Alena Sýkorová</i>	

Z ČINNOSTI REKTORÁTNÍCH PRACOVÍŠŤ

Nové webové stránky univerzity a ostatní aktivity v rámci propagace univerzity	23
<i>Barbora Šolcová</i>	

Z ČINNOSTI STUDENTŮ

Studenti oslavovali jaro aneb Majáles 2012	26
<i>Alena Sýkorová</i>	
Studentské divadlo na VFU Brno v premiéře po téměř 30 letech	28
<i>Petra Kolečkářová</i>	
IVSA na BSAVA kongresu v Birminghamu	29
<i>Jitka Zimková</i>	
Na stáži v záchranné stanici pro vlky v Coloradu	30
<i>Vendula Hubáčková</i>	

UDÁLOSTI

ANIMAL VETEX – CEVC	31
<i>Mirko Treu</i>	
Konference s mezinárodní účastí na téma Současná situace zajíce polního a králíka divokého	32
<i>MVDr. Miroslav Vodňanský, PhD., MVDr. Pavel Forejtek, CSc.</i>	
Z vinohradů až na vrcholky hor	33
<i>Alena Sýkorová</i>	

HORIZONTY

Velká země, velký vůdce, velké možnosti	34
<i>Dalibor Leviček</i>	
Výsledky 2. ročníku fotografické soutěže	36
<i>Alena Sýkorová</i>	

**VITA
UNIVERSITATIS**

časopis Veterinární
a farmaceutické univerzity
Brno

3 | 2012**Vydává:**

Veterinární a farmaceutická
univerzita Brno
Palackého 1/3, 612 42 Brno

Vychází:

každé dva měsíce

Redakční rada:

prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA
– předseda
MVDr. Pavel Brauner, Ph.D.
doc. PhDr. Karel Král, CSc.
prof. MVDr. Zdeněk Pospíšil, DrSc.
prof. MVDr. Iva Steinhauserová, CSc.
MVDr. Mirko Treu, CSc.

Redakce:

Bc. Barbora Šolcová
Tel.: 541 562 001, 724 743 250
solcovab@vfu.cz

Sazba:

Martina Petrová, tel.: 608 740 583
petrova.m@tiscali.cz

Jazyková korektura:

Mgr. Alena Sýkorová

Tisk:

Tiskárna Didot, spol. s r.o.
www.tiskarna-didot.cz

Reg. č.: MK ČR E 18254

ISSN 1803-3830

Redakční uzávěrka pro č. 4/12:

11. 6. 2012

Příští číslo vyjde:

20. 8. 2012

Za obsah dodaných textů odpovídají
autoři

© Veterinární a farmaceutická
univerzita Brno

Nový studijní obor Ochrana zvířat a welfare na univerzitě

Na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno přibude od letošního roku nový studijní obor pregraduálního studia nazvaný Ochrana zvířat a welfare. Bude tak pátým oborem univerzity (vedle oboru Veterinární lékařství, Veterinární hygiena a ekologie, Bezpečnost a kvalita potravin a Farmacie), ve kterém budou vzděláváni studenti v pregraduálním studiu. Obor získal akreditaci od Akreditační komise v únoru 2012 na dobu 6 let a studenti do tohoto oboru budou přijímáni na základě přijímacího řízení v červnu 2012 s nástupem od září 2012 (do akademického roku 2012/2013).

Studijní obor lze studovat jako tříletý na úrovni bakalářského studia s ukončením státní bakalářskou zkouškou a obhajobou bakalářské práce a získáním titulu bakalář (Bc.) a následně jako dvouleté navazující magisterské studium s ukonče-

ním státní magisterskou zkouškou a obhajobou diplomové práce a získáním titulu magistr (Mgr.).

Bakalářské studium Ochrana zvířat a welfare

Na bakalářské úrovni studijní obor Ochrana zvířat a welfare reaguje na potřebu vysokoškolsky vzdělaných odborníků v oblasti ochrany zvířat proti týrání, ochrany zvířat proti stresu, bolesti a utrpení, ochrany zvířat při zacházení se zvířaty, v oblasti aktivního vytváření odpovídajících podmínek pro zvířata a pro kontrolu těchto podmínek.

Vytváří znalostní rozměr pro oblast biologie tkání a orgánů, jedinců i populací zvířat v širší souvislosti podmínek života, zdraví i nemoci zvířat v prostředí zvířat zájmových chovů, hospodářských zvířat, volně žijících zvířat i zvířat pokusných, v hloubce poznatků, zkušeností

i dovedností reflektujících exponenciální rozvoj úrovně oboru v dimenzi rostoucího důrazu na povýšení zvířete v právním slova smyslu z věci na vyšší úroveň věci zvláštní povahy, v společenském smyslu pak povýšení důrazu na pozitivní kvalitativní změnu úrovně vztahu člověka ke zvířeti vyjádřeného právními, odbornými i morálními normami vytváření podmínek pro zacházení se zvířaty a jejich zařazení jako důležitého aspektu běžného života člověka současné civilizace. V odborném slova smyslu pak obor vychází ze zásadního zvýšení důrazu na podmínky zacházení se zvířaty, jejich pohodu a zdraví podpořené obrovským rozvojem vědeckých a odborných poznatků v této oblasti v posledních dvaceti letech. Studijní obor zahrnuje výuku směřující k získání širokých i hlubokých znalostí, zkušeností a dovedností z oblasti výživy

Nový obor se zabývá také pohodou zvířat

zvířat, podmínek chovu zvířat, chování zvířat, podmínek pohody zvířat, obsahuje právní rozměr ochrany zvířat v širokém slova smyslu i v jeho hlubokém zaměření na ochranu zvířat proti týrání. Součástí oboru je také laboratorní aspekt kontroly nad ochranou zvířat a welfare, a to v jeho hloubce schopnosti laboratorní analýzy biochemické, hematologické a molekulární s využitím nejmodernějších instrumentálních metod.

strumentální analýza, dále Porodnictví a reprodukce zvířat, Péče o poraněná zvířata, Nákazy zvířat, dále Právní předpisy v ochraně zvířat, a dále skupina povinně volitelných předmětů zaměřených na myslivost, rybářství, včelařství, akvarelistiku, welfare handicapovaných zvířat, genetiku zvířat a další, a dále je součástí studia praxe v oblasti ochrany a welfare zvířat. Studium je ukončeno Státní bakalářskou zkouškou Etologie, Welfare zvířat,

zvířat (zejména přežvýkavci, prasata, koně, drůbež, králíci, kožešinová zvířata), koní, psů, koček a dalších zájmových zvířat (ptáci, plazi a drobní savci) a odpovídající úroveň jejich využívání v rámci jezdeckví, kynologie, soutěží, výstav apod., opuštěných zvířat a úroveň pohody zvířat v útulcích, cirkusových zvířat a úroveň pohody zvířat v cirkusech, zoozvířat a úroveň pohody zvířat v zoologických zahradách, zvířata a její využívání v rámci farmových

Welfare koz na Klinice chorob přežvýkavců a prasat

Součástí studijního oboru jsou proto zejména předměty: Biologie tkání a orgánů, Ekologie, Chov zvířat, Výživa zvířat, dále Etologie, Welfare, stres, bolest, utrpení u zvířat, Welfare koní a jezdeckví, Welfare psů a kynologie, Welfare koček a zájmových zvířat (ptáci, plazi a drobní savci), Welfare hospodářských zvířat, Welfare zoozvířat a činnost zoologických zahrad, opuštěných zvířat a útulky pro zvířata, zvířat cirkusů a činnost cirkusů, Welfare zvířat a myslivost, Welfare ryb a rybářství, včel a včelařství, Welfare pokusných zvířat a pokusy na zvířatech, dále Laboratorní vyšetřování vzorků – biochemie, Laboratorní vyšetřování vzorků – hematologie, Laboratorní vyšetřování vzorků – molekulární analýza, Laboratorní vyšetřování vzorků – in-

Ochrana zvířat, Právní předpisy v ochraně zvířat, Laboratorní vyšetřování vzorků. Součástí ukončení studia je obhajoba bakalářské práce.

Absolvent studijního oboru Ochrana zvířat a welfare na úrovni bakalářského studijního programu bude disponovat poznatky biologie tkání a orgánů, biologie jedince i populací včetně ekologických aspektů souvisejících s životem zvířat ve volné přírodě a zvířat chovaných člověkem. Bude umět tvůrčím způsobem použít znalosti o výživě zvířat, chovu zvířat a odpovídajících podmínkách chovu zvířat a rozumět projevům chování zvířat v různých podmínkách a fázích jejich života. Bude schopen aktivně posoudit úroveň podmínek ovlivňujících pohodu a stav pohody zvířat v chovech hospodářských

chovů a myslivosti, ryb a vodních živočichů a jejich využívání v rámci rybářství, včel a jejich využívání v rámci včelařství, zoozvířat a jejich chovu v zoologických zahradách. Absolvent studijního oboru bude ovládat poznatky z porodnictví a reprodukce zvířat, bude umět poskytnout péči poraněným zvířatům a bude umět rozpoznat nákazy zvířat a učinit odpovídající opatření při jejich výskytu na úrovni chovatele zvířat. Absolvent bude ovládat na odpovídající úrovni poznatky laboratorního vyšetřování vzorků a bude umět provádět analýzy biologických tekutin a tkání a vzorků prostředí života zvířat na úrovni biochemické, hematologické, molekulární a instrumentální analýzy a zpracovávat výsledky z této oblasti. Tvůrčím způsobem bude umět interpretovat práv-

ní předpisy v ochraně zvířat a řešit složité problémy ochrany zvířat.

Uplatnění absolventa na úrovni bakalářské se předpokládá u orgánů veterinární správy v dozoru nad ochranou zvířat proti týrání (zejména kontrola a dozor hospodářských a zájmových zvířat) a řešení problematiky ochrany zvířat, v laboratořích státních veterinárních ústavů a v laboratořích dalších institucí a soukromých podniků provádějících rozbor

zvířata a nebo přicházejících do styku se zvířaty při své činnosti (policie České republiky, městská policie, hasičské sbory), u obcí, měst a městských částí při řešení problematiky ochrany zvířat proti týrání (řešení přestupků v této specifické problematice), v organizacích a při podnikání v oblasti chovu zvířat, přepravy zvířat, nákupu a prodeje zvířat, dovozu a vývozu zvířat, a organizujících výstavy zvířat, soutěže, závody a sportovní aktivity využí-

vající zvířata, v organizacích zabývajících se hippoterapií, canisterapií a nebo jinými formami animoterapií, v nadacích a organizacích zabývajících se ochranou zvířat ve smyslu činnosti např. WSPA, RSPCA aj., v soukromých institucích zabývajících se poradenstvím v oblasti etologie, poruch chování zvířat, welfare a ochranou zvířat, případně i jako asistenti veterinárních lékařů v jejich soukromé veterinární praxi, dále ve výzkumných laboratořích a ve

■ Ošetření krávy na Klinice chorob přežvýkavců a prasat

biologických tekutin a tkání a dalších biologických materiálů, u orgánů státní správy v ochraně volně žijících zvířat a chráněných živočichů (inspektoráty ochrany životního prostředí), u orgánů zajišťujících ochranu ohrožených druhů živočichů v rámci mezinárodních úmluv (např. CITES) a předpisů (orgány celní správy), u institucí a podniků provádějících pokusy na zvířatech (zejména zajišťování pohody pokusných zvířat a zajišťování činnosti komisí na ochranu zvířat uživatelských zařízení), v zoologických zahradách při zajišťování ochrany, pohody a chovu zvířat, v institucích zabývajících se ochranou opuštěných a handicapovaných zvířat (útulky pro zvířata zřizované obcemi a nebo útulky soukromé), u orgánů státní a veřejné správy a orgánů využívajících

■ Péče o zdraví koní na Klinice chorob koní

výzkumných organizací a institucích zabývajících se ochranou zvířat, welfare a etologií zvířat, na univerzitách ve výuce a výzkumu zaměřeném na výzkum volně žijících zvířat, hospodářských zvířat nebo zvířat zájmových chovů, v médiích a v problematice mediální komunikace týkající se problematiky zacházení se zvířaty, pohody a ochrany zvířat, v mezinárodních organizacích a institucích řešících a zabývajících se ochranou zvířat (EU, aj.).

zvířat, poruch chování zvířat, podmínek veterinární péče o zvířata, obsahuje právní rozměr výkonu společenského a státního dozoru nad ochranou zvířat proti týrání. Součástí oboru je také analýza zdraví a nemoci zvířat směřující k laboratorní diagnostice v oblasti stresu, bolesti, utrpení, poruch vnitřního prostředí a nemocí souvisejících s ochranou zvířat na úrovni parazitární, bakteriologické, virologické, mykologické a další.

Součástí studijního oboru jsou proto předměty : Poruchy chování zvířat, Poruchy zdraví z výživy zvířat, Poruchy zdraví související se zoohygienou, Nemoci psů, koček a dalších zájmových zvířat, Nemoci přežvýkavců, prasat a drůbeže, dále Státní správa v ochraně zvířat, Státní veterinární péče, Záchrana zvířat v extrémních situacích, Ochrana ohrožených druhů zvířat, přírody a krajiny, Mediální komunikace v ochraně zvířat, Marketing

■ Výuka na Klinice chorob ptáků, plazů a drobných savců

Navazující magisterské studium Ochrana zvířat a welfare

Studijní obor Ochrana zvířat a welfare na úrovni navazujícího magisterského studijního programu reaguje na potřebu vysokoškolsky vzdělaných odborníků pro výkon státního dozoru nad dodržováním právními předpisy stanovenými požadavky a podmínkami pro zacházení se zvířaty, jejich chov, přepravu, případně porážení nebo utrácení. Studijní obor vychází ze zásadního zvýšení důrazu na podmínky zacházení se zvířaty, jejich pohodu a zdraví podpořené obrovským rozvojem vědeckých a odborných poznatků v této oblasti v posledních dvaceti letech. Studijní obor zahrnuje výuku směřující k získání znalostí, zkušeností a dovedností z oblasti patologické výživy zvířat, podmínek chovu

■ Péče o hříbě po operaci

a management v ochraně zvířat, dále Laboratorní diagnostika – stres, bolest, utrpení u zvířat, Laboratorní diagnostika – poruchy vnitřního prostředí, Laboratorní diagnostika – parazitární a infekční choroby, dále skupina povinně volitelných předmětů zaměřených na welfare zvířat při produkci potravin živočišného původu a dále je součástí studia praxe v oblasti kontroly a dozoru nad ochranou zvířat. Studium je ukončeno Státní závěrečnou zkouškou Ochrana a welfare psů, koček a dalších zájmových zvířat, Ochrana a welfare přežvýkavců, prasat, koní a drůbeže, Státní správa v ochraně zvířat, Laboratorní diagnostika v ochraně zvířat a povinně volitelný předmět zaměřený na pokusná zvířata, nebo zvěř a volně žijící zvířata, nebo ryby a vodní živočichy. Součástí ukončení studia je obhajoba diplomové práce.

Absolvent navazujícího magisterského studijního programu bude umět rozpoznat poruchy chování zvířat, poruchy zdraví zvířat z nevhodné výživy, poruchy zdraví zvířat související s podmínkami chovu zvířat a bude umět rozpoznat nemoci psů, koček a dalších zájmových zvířat, přežvýkavců, prasat, koní a drůbeže a nákazy zvířat, bude znát činnost státní veterinární správy a institucí v ochraně zvířat. Absolvent bude ovládat laboratorní diagnostiku stresu, bolesti a utrpení u zvířat a umět interpretovat výsledky vyšetření, umět provádět laboratorní diagnostiku poruch vnitřního prostředí a na odpovídající úrovni provádět laboratorní vyšetřování parazitárních a infekčních chorob zvířat a zpracovávat výsledky z tohoto vyšetření. Absolvent bude ovládat problematiku ochrany přírody a krajiny, mít speciální znalosti v ochraně ohrožených druhů živočichů a tvůrčím způsobem umět řešit problematiku jejich ochrany. Bude ovládat specifické znalosti týkající se marketingu v ochraně zvířat a tvůrčím způsobem umět využívat znalosti ochrany, pohody a chovu zvířat při řízení podniků, organizací a orgánů zabývajících se živočišnou produkcí, chovem zvířat, pohodou zvířat nebo jejich ochranou. Bude mít speciální znalosti pro tvůrčí řešení situací záchrany zvířat v extrémních situacích. Bude umět řešit tvůrčím způsobem i nejsložitější problémy ochrany zvířat, a to na úrovni státní a veřejné správy, v organizacích, institucích a podnicích i v ostatních lidských činnostech.

Uplatnění absolventa na úrovni navazujícího magisterského studia se předpokládá u orgánů veterinární správy v dozoru nad ochranou zvířat proti týrání při

Péče o selata na Klinice chorob přežvýkavců a prasat

řešení nejsložitější problematiky ochrany zvířat, při řízení laboratoří zaměřených na rozbor biologických tekutin a tkání a dalších biologických materiálů, v řízení orgánů státní správy v ochraně volně žijících zvířat a chráněných živočichů, v expertní činnosti u orgánů zajišťujících ochranu ohrožených druhů živočichů v rámci mezinárodních úmluv (např. CITES) a předpisů, u institucí a podniků při řízení pokusů na zvířatech, v zoologických zahradách v řízení ochrany, pohody a chovu zvířat, v řízení institucí zabývajících se ochranou opuštěných a handicapovaných zvířat, při expertní činnosti u orgánů státní a veřejné správy a orgánů využívajících zvířata a nebo přicházejících do styku se zvířaty při své činnosti, u obcí, měst a městských částí při řízení problematiky ochrany zvířat proti týrání, v řízení organizací a při podnikání v oblasti chovu zvířat, přepravy zvířat, nákupu a prodeje zvířat, dovozu a vývozu zvířat, a v řízení výstav zvířat, soutěží, závodů a sportovních aktivit využívajících zvířata, při řízení a při expertní činnosti v organizacích zabývajících se hippoterapií, canisterapií a nebo jinými formami animoterapií, při řízení nadací a organizací zabývajících se ochranou zvířat, ve vedení a při expertní činnosti u soukromých institucí zabývajících se

poradenstvím v oblasti etologie, poruch chování zvířat, welfare a ochranou zvířat, dále v řízení výzkumných laboratoří a při řízení výzkumných organizací a institucí zabývajících se ochranou zvířat, welfare a etologií zvířat, na univerzitách při řízení a garantování výuky a výzkumu zaměřeném na výzkum volně žijících zvířat, hospodářských zvířat nebo zvířat zájmových chovů, v řízení problematiky mediální komunikace týkající se problematiky zacházení se zvířaty, pohody a ochrany zvířat, a v médiích, a dále jako experti v mezinárodních institucích řešících a zabývajících se ochranou, pohodou, chováním a chovem zvířat.

Nový obor Ochrana zvířat a welfare je příležitostí pro studenty získat hluboké vzdělání v oblasti, která je ve společnosti stále více preferována, v oblasti zdůrazňující, že zvířata nejsou věcí, ale živými tvory schopnými vnímání, obohacujícími fyzickou i duševní stránku života člověka, v oblasti, která bude v budoucnosti nabízet stále širší uplatnění s rostoucím významem zvířete jako společníka člověka.

■ text: **Prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA**

Doc. Ing. Eva Voslářová, Ph.D.

foto: J. Kocurková, A. Sýkorová

Mezinárodní centrum klinického výzkumu (ICRC) na univerzitě

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno se svojí činností podílí na projektu Mezinárodní centrum klinického výzkumu – ICRC Brno (ICRC). Nositelem projektu je Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně (FNUSA) a strategickým partnerem je zejména Mayo Foundation for Medical Education and Research z USA (Mayo Clinic). Projekt je zaměřen na lékařský výzkum zejména v oblasti kardiovaskulárních, neurologických a onkologických onemocnění člověka. VFU Brno spolupracuje na projektu v jeho části orientované na experimentální ověřování nových poznatků na animálních modelech, zejména prasatech.

krétních výzkumných projektů financovaných zejména z různých grantových agentur. Na výzkumu se podílí jak humánní lékaři FNUSA, tak v rámci některých projektů také akademičtí pracovníci FVL VFU Brno. Využívány jsou jedinečné diagnostické přístrojové celky a další provozy, např. nukleární magnetická resonance, ultrazvukový diagnostický modul pro kardiovaskulární imaging, intrakardiální ultrazvuk, nejmodernější laparoskopické soustavy, elektrokatery se systémem ligasure a argonovou koagulační jednotkou, vysoce speciální anestetická zařízení, defibrilátory, elektrofyziologické systémy, systém pro mag-

2012 směrnice rektora Realizace projektu ICRC – Mezinárodní centrum klinického výzkumu na VFU Brno, která blíže stanovuje další podmínky spolupráce.

Na úrovni univerzity je zřízena samostatná organizační jednotka ICRC – Mezinárodní centrum klinického výzkumu VFU Brno (ICRC VFU Brno). Její vedoucí zajišťuje vědeckou, organizační, ekonomickou a administrativní spolupráci s ICRC. Vlastní výzkumnou činnost ICRC VFU Brno uskutečňují výzkumné skupiny spolupracující s ICRC FNUSA a případně dalšími partnery. Výzkumná činnost se uskutečňuje v prostorách určených pro ICRC VFU Brno (operační sály, podpůrné prostory pro operační sály, prostory pro zobrazovací techniku a případně laboratoře a zázemí pro tyto laboratoře a další prostory pro vědeckou činnost). Pro tuto výzkumnou činnost se využívají přístroje určené pro ICRC zakoupené FNUSA nebo přístroje VFU Brno určené k vědecké a výzkumné činnosti.

Posláním ICRC VFU Brno je realizovat excelentní výzkum s uznatelnými výstupy ve formě zejména vědeckých publikací, odborných publikací a nebo dalších uznaných forem publikačních výstupů.

Spolupráce VFU Brno a FNUSA v rámci ICRC přechází do další vyšší fáze vzájemné podpory a součinnosti. Univerzita i FNUSA mohou společnou vědeckou a výzkumnou činností přispět k dalšímu rozvoji poznání zejména civilizačních chorob člověka a jejich léčbě. Spolupráce humánní fakultní nemocnice a univerzitní veterinární instituce na úrovni dané projektem Mezinárodního centra klinického výzkumu je unikátní, v níž každý z partnerů je jen obtížně nahraditelný, a v současné době vytváří předpoklady pro získání špičkových vědeckých výsledků využitelných přímo v klinické praxi humánní medicíny při léčení vážných onemocnění kardiologických, neurologických a případně onkologických u člověka.

■ text: **Vladimír Večerek**
rektor VFU Brno
foto: A. Sýkorová

■ Laparoskopie u prasete

V rámci této spolupráce FNUSA pořídila na VFU Brno moderní technologie (vlastníkem těchto technologií je FNUSA). Veterinární a farmaceutická univerzita tyto technologie umístila v prostorách a provozech univerzity. Využití tohoto moderního přístrojového potenciálu je orientováno zejména na společný lékařský výzkum v rámci projektu ICRC.

Lékařský výzkum uskutečňovaný jako součást ICRC je realizován řešením kon-

netický mapping srdce a další specializované přístrojové zařízení.

Spolupráce VFU Brno a FNUSA je formálně založena na Smlouvě o spolupráci na projektu mezinárodního centra klinického výzkumu (ICRC Brno) z roku 2009. V uplynulém období se mnohé podařilo, nicméně je třeba připustit, že se vyskytly také komplikace. Problémy však nakonec našly cestu řešení.

K podpoře dalšího rozvoje projektu ICRC byla proto vydána na začátku roku

Ústav aplikované farmacie nově v budově č. 2

Budova č. 2 (dříve označovaná také jako budova 2a) je budovou, která byla postavena jako ústřední knihovna univerzity v roce 1987 pro výpůjční službu knih a skript a také jako studovna pro tehdejší počty studentů. Takto sloužila jako Studijní a informační středisko univerzity až do konce roku 2010, i když kapacitně již zcela nevyhovovala počtu studentů tří fakult univerzity. Proto se na začátku roku 2011 Studijní a informační středisko přesunulo do nového pavilonu Studijního a informačního centra s odpovídajícím vybavením a kapacitní dimenzací na současný stav téměř tří tisíc studentů univerzity. Takto se budova č. 2 uvolnila k řešení dalších prostorových potřeb univerzity. Touto potřebou se stalo umístění Ústavu aplikované farmacie.

Ústav aplikované farmacie byl prozatímně při svém vzniku umístěn do budovy č. 5, v níž sídlila hospodářská správa univerzity, a zde uskutečňoval vzdělávací a výzkumnou činnost odpovídající zaměření ústavu v rámci farmaceutické fakulty. Budova č. 5 se však bude v roce 2012 rekonstruovat s ohledem na svůj stavebně technický stav a také na nový účel jejího využití ve smyslu změny na zaměření k problematice koní, tj. rekonstrukcí této budovy v jejích prostorách vznikne centrum pro diagnostiku poruch pohybového aparátu u koní a dále pro veterinární výuku využívající jízdárnu pro koně. Z tohoto důvodu univerzita a fakulta hledaly pro Ústav aplikované

farmacie nové umístění, které by odpovídalo zaměření ústavu a umožňovalo provoz a případně další rozvoj ústavu.

Nově Ústav aplikované farmacie našel své sídlo v uvolněné budově č. 2, která byla částečně rekonstruována tak, aby odpovídala stavebně technickým současným podmínkám pro výuku studentů a administrativní činnost akademických pracovníků. Jednalo se zejména o vnější opravu omítek, výměnu oken, zajištění střechy a umístění klimatizačních jednotek. Z hlediska vnitřního uspořádání bylo změněno umístění příček v budově tak, že vznikly dvě velké učebny, kanceláře pro pracovníky, kuchyňka, zkušební místnost, sklad a další podpůrné prostory včetně foyer a schodiště řešící požadavek předvýukového shromáždění studentů. Orientace výukových místností do areálu univerzity zajišťuje společně novými okny potřebnou úroveň nerušenosti pro výuku studentů, členění kanceláří pak umožňuje pracovníkům ústavu samostatnou činnost v rámci přípravy výuky a případně i výzkumné činnosti. Klimatizace a další vybavení budovy zajišťuje potřebné teplotně vlhkostní podmínky pro pracovníky i studenty pobývajících na ústavu.

Ústav aplikované farmacie našel v budově č. 2 svoje zázemí, které přístupem, uspořádáním a dalšími podmínkami pro provoz plní odpovídající požadavky pro činnost ústavu.

V budově č. 2 nově nachází také své zázemí Unie studentů farmacie, která doposud sídlí v budově č. 36, avšak která s ohledem na svůj stavebně technický stav bude odstraněna.

Ústav aplikované farmacie i Unie studentů farmacie budou sídlit v budově č. 2 po dobu výstavby Pavilonu farmacie II, po jeho dostavbě se pak ústav přemístí do definitivních prostorových podmínek Pavilonu farmacie II v rámci farmaceutické fakulty a začlení se tak přímo do provozů a vnitřního uspořádání farmaceutických pavilonů. Unie studentů farmacie se také přestěhuje do Pavilonu farmacie II, kde má koncipovány prostory pro svoji činnost. Do uvolněné budovy č. 2 se pak následně přesune Institut celoživotního vzdělávání a informatiky, který v této budově najde po mnoha letech důstojné zázemí pro činnost, kterou univerzita zajišťuje.

Ústav aplikované farmacie i Unie studentů farmacie nachází v budově č. 2 podmínky pro svoji činnost. Věřím, že toto nové umístění bude motivací pro pracovníky ústavu i studenty k dalšímu rozvoji jejich akademických činností na fakultě i univerzitě.

■ text: **Vladimír Večerek**
rektor VFU Brno
foto: A. Sýkorová

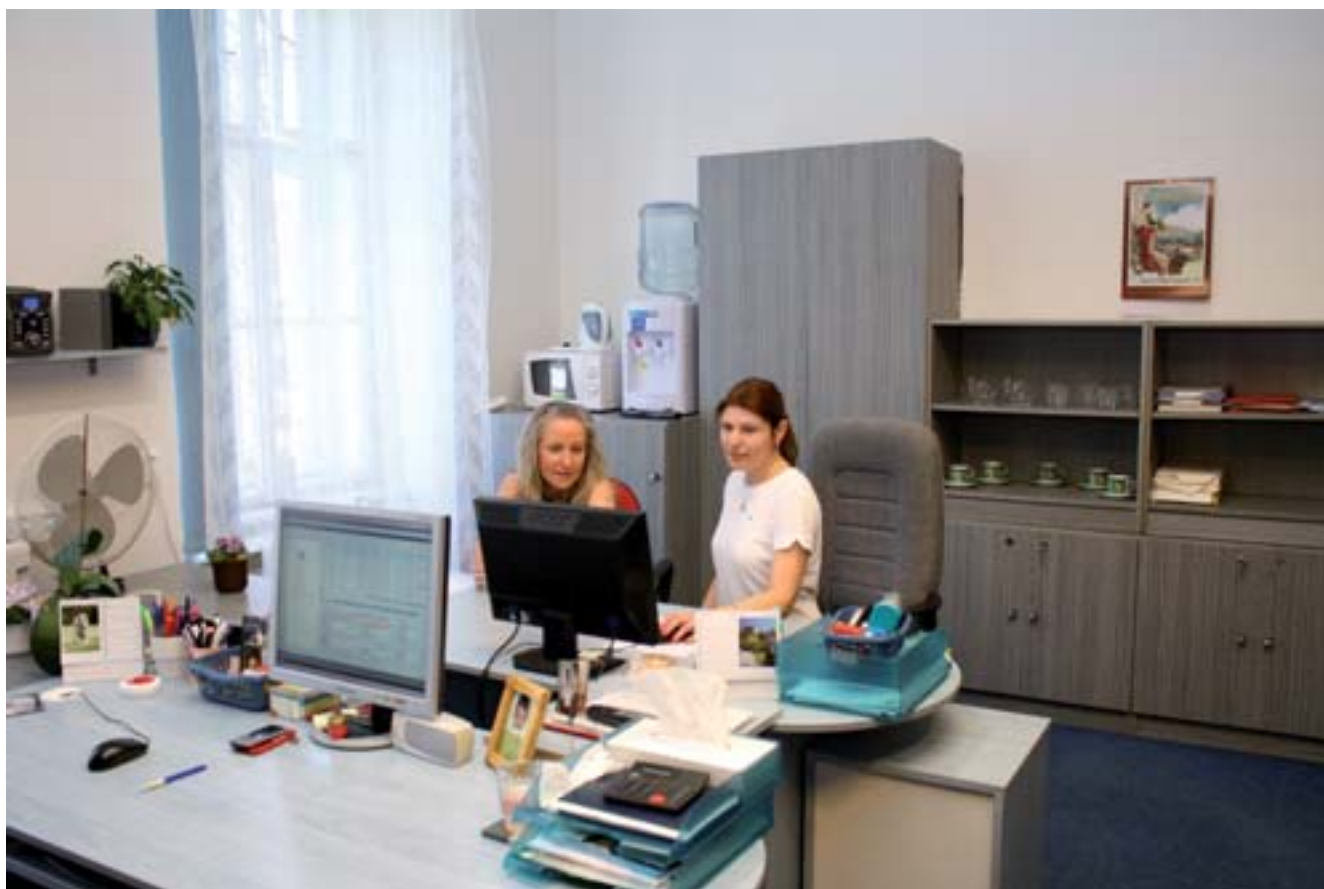
■ Výuka v nové posluchárně na Ústavu aplikované farmacie

Budova rektorátu změnila své vnitřní uspořádání

Současné vnitřní uspořádání budovy rektorátu se vytvářelo v průběhu mnoha let v předchozích obdobích, postupně a víceméně se řešila momentální potřeba umístění některého z oddělení nebo referátu, a to někdy improvizovaně, prozatímně a v omezených prostorových podmínkách, které nevytvářely vždy zcela důstojné prostředí pro všechny rektorátní činnosti.

navazují, dále zohlednit provozní zatížení jednotlivých oddělení z pohledu četnosti přístupu studentů nebo zaměstnanců, respektovat provozní prostorovou náročnost jednotlivých organizačních jednotek, dále zohlednit návaznost na další změny prostorového uspořádání vyplývající z možného přesunu pracovišť v další fázi prostorových rektorátních změn a také

univerzity (pracovna prorektora, sekretariát, manažer kvality činností univerzity), oddělení pro vnější vztahy, právní oddělení, personální oddělení (2 místnosti), oddělení správy celouniverzitních projektů (2 místnosti), velká zasedací místnost rektorátu s návaznými provozy. Tyto změny nevyžadují žádné stavební úpravy, sekretariát rektora nebude měněn, dojde

■ I podatelna univerzity se nachází v nových prostorách

Výstavbou nového pavilonu Studijního a informačního centra a s navazujícím přesunem děkanátů a studijních oddělení z budovy rektorátu do tohoto nového centra se uvolnily některé prostory v budově rektorátu a vytvořily se tak podmínky pro vyšší úroveň koncepčního uspořádání činností na rektorátě.

V únoru 2012 byl proto vypracován záměr na nové prostorové uspořádání v budově rektorátu s jeho realizací v průběhu dubna a května v roce 2012. Základní koncepční myšlenkou bylo zejména vytvořit funkční celky, které na sebe svojí činností

minimalizovat stavební úpravy v budově rektorátu spojené s touto úpravou vnitřního uspořádání budovy rektorátu. Výsledné řešení do značné míry respektuje uvedený koncepční záměr.

Třetí nadzemní patro je orientováno na rektorátní provozy podřízené přímo rektorovi univerzity. Popisováno z pravé části tohoto patra tak jsou umístěny následující organizační jednotky a provozy: kancelář rektora (pracovna rektora, sekretariát, kancléř, operační archiv a místnost pro pracovníky vnější kontroly), dále sekretariát prorektora pro strategii a rozvoj

však k standardnímu uspořádání odpovídajícímu jiným vysokým školám, tzn. že bude zrušena funkce vedoucího sekretariátu a bude zřízena standardní funkce kancléře univerzity, dále se opětovně začlení sekretariát prorektora pro strategii a rozvoj do budovy rektorátu v jeho odpovídající důstojné podobě (mělo by dojít k částečné změně náplně činností prorektora pro rozvoj a výstavbu VFU Brno, styk s praxí a vysokoškolským zemědělským statkem odpovídající změnám ve vysokém školství a na některých univerzitách, a to ve smyslu zaměření činnosti

prorektora zejména na strategii a rozvoj univerzity). Další úpravy reagují na vývoj v evropském vysokoškolském prostoru, ve vysokém školství u nás i na univerzitě mimořádným důrazem na kvalitu činností univerzity a s tím povinnou i následnou administrativu soustředěním těchto činností na kvalifikovaného pracovníka pro tyto záležitosti s potenciálem jejich dalšího rozvoje (související s dalším vývojem financování univerzity). Dále se nemění prostorové uspořádání oddělení pro vnější vztahy a tisk, právní oddělení a personální oddělení, a rozšiřuje se prostorově z důvodu obrovského nárůstu činností oddělení celouniverzitních projektů (související s rozvojem financování univerzity).

Druhé nadzemí patro je zaměřeno na provozy podřízené přímo kvestorovi univerzity. Popisováno z pravé části tohoto patra tak jsou umístěny následující organizační jednotky a provozy: ekonomické oddělení (pracovna vedoucího ekonomického oddělení, pracovny pro účetní, pokladna a operační archiv ekonomického oddělení), dále oddělení práce a mzdy (2 místnosti), oddělení veřejných zakázek (2 místnosti), oddělení auditu (řízené rektorem), mzdová účtárna (1 místnost), oddělení investic a správy majetku (1 místnost a další 2 místnosti naproti přes chodbu), dále sekretariát prorektora pro vzdělávání (sekretariát, pracovna prorektorky, s perspektivou přesunu v dalším období do 1. nadzemního patra budovy rektorátu do prostor dnešního ICVI), sekretariát kvestora (sekretariát, pracovna kvestorky). Tyto změny nevyžadují žádné stavební úpravy, dojde k potřebnému prostorovému a funkčnímu propojení sekretariátu kvestora a oddělení investic a správy majetku (přesunutého z budovy hospodářské správy) a perspektivní přesun sekretariátu prorektora pro vzdělávání z tohoto patra vytváří potenciál dalšího nezbytného prostorového posílení tohoto oddělení, také navazující oddělení veřejných zakázek bude ve stejném patře a umožní efektivní komunikaci s oddělením investic a správy majetku a současně jeho umístění uprostřed chodby u schodiště zvýší jeho přístupnost pro ostatní pracoviště univerzity vyžadující řešení problematiky veřejných zakázek. Dále je přínosem tohoto řešení, že mzdová účtárna bude ve stejném patře jako ostatní části ekonomického oddělení a také jako oddělení práce a mzdy, jejichž činnosti do značné míry navazují a jsou propojeny.

První nadzemní patro je zaměřeno na provozy vyžadující snadný přístup pro

velký počet studentů nebo zaměstnanců, případně veřejnosti. Popisováno z levé části tohoto patra tak budou umístěny následující organizační jednotky a provozy: sekretariát prorektora pro vědu, výzkum a zahraniční vztahy (sekretariát, pracovna prorektorky), operační archiv investičního oddělení (jeho umístění zde řeší nezbytnost existence tohoto archivu a současně využití dělené místnosti s nekomfortním prostředím pro administrativní i jinou činnost), dále Institut celoživotního vzdělávání (3 místnosti) s perspektivou jeho přesunu do budovy č. 24 po jejím uvolnění Ústavem aplikované farmacie a následně v jeho prostorách umístění sekretariátu prorektora

těžovaný narůstající písemnou a elektronickou administrativou. Institut ekologie zvěře se ve svém umístění nemění, jeho lokalizace je do určité míry daná smlouvou s mezinárodním prvkem uzavřenou v předchozích obdobích. Umístění skladových prostor v prvním nadzemním patře budovy rektorátu s přístupem oddělným vchodem mimo hlavní přístup do rektorátu řeší potřebu přemístění těchto prostor z budovy č. 5, kde tyto provozy nemohou být, protože budova bude rekonstruována na jízďárnu a centrum poruch pohybového aparátu u koní.

Celkově tak prostorové změny v budově rektorátu uskutečňují základní koncepční

■ Nové prostorové uspořádání přineslo změnu i mzdové účtárně

pro vzdělávání), dále podatelna (2 místnosti), Institut ekologie zvěře (3 místnosti), sklad univerzity a související místnosti (5 místnosti) přemístěný z budovy č. 5 a prodejna knih. Tyto změny nevyžadují žádné stavební úpravy, umístění sekretariátu pro vědu, výzkum a zahraniční vztahy v prvním nadzemním patře řeší mnohočetný přístup studentů a zatížení tohoto pracoviště problematikou mobility studentů, vytvoření perspektivy umístění sekretariátu prorektora pro vzdělávání v prvním nadzemním patře řeší mnohočetný přístup studentů na toto pracoviště z důvodu řešení ubytování studentů, stipendií a další studentské problematiky v referátu prorektorky pro vzdělávání, a současná blízkost sekretariátu prorektora pro vědu, výzkum a zahraniční vztahy vytváří prostor pro efektivní spolupráci obou sekretariátů. Nové umístění podatelny zvyšuje komfort přístupu zaměstnanců v rámci budovy rektorátu na toto pracoviště a také umožňuje efektivnější vnitřní provoz podatelny za-

myslenku funkčních celků, které na sebe svojí činností navazují pro jejich efektivnější spolupráci, umožňují zohlednit prostorovou náročnost některých organizačních jednotek, řeší na vyšší úrovni přístup k oddělením zatíženým velkou četností přístupu studentů nebo zaměstnanců a vytváří potenciál dokončení změn vyplývajících z přesunu pracovišť v další fázi zejména v souvislosti s přesunem ICVI do jiné budovy. Zásadní je, že tyto změny nevyžadují stavební úpravy v budově rektorátu.

Uskutečnění změn vnitřního prostorového uspořádání rektorátu je dalším významným posunem v organizačním uspořádání a řešení pro efektivní a funkční činnost organizačních jednotek univerzity. Věřím, že tyto prostorové posuny podpoří další spolupráci a rozvoj činností na univerzitě.

■ text: **Vladimír Večerek**
rektor VFU Brno
foto: A. Sýkorová

Hospodářská správa v novém

Hospodářská správa donedávna sídlila v budově č. 5 v areálu univerzity, která byla v průběhu předchozího mnohaletěho období adaptována v jejích různých částech k různým účelům – jako sklad krmiv, sklad materiálu univerzity, učebna vybavená výpočetní technikou, administrativní částí hospodářské správy univerzity, oddělení investic a správy majetku univerzity, zámečnický provoz univerzity, truhlářský provoz univerzity a pro provizorní umístění Ústavu aplikované farmacie. Tato budova původně postavená jako jízďárna pro koně v koncepci univerzity s ohledem na nezbytnost kryté jízďárny pro veterinární výuku a veterinární provoz univerzity získala svůj původní záměr, a to navracení jejímu původnímu účelu rozšířenému o další využití ve veterinární výuce, tj. jako centrum diagnostiky poruch pohybového aparátu koní a jízďárny pro koně. Provozy doposud umístěné v této budově proto našly své zázemí v jiných částech areálu univerzity. Tato změ-

na potkala tedy i provozy hospodářské správy univerzity.

Hospodářská správa univerzity přesídlila do nově rekonstruované budovy č. 3 v levém dolním rohu areálu univerzity, která dříve sloužila jako administrativní zázemí Kliniky chorob prasat a která se uvolnila po rekonstrukci budov č. 3 a č. 4 a vzniku Pavilonu chorob prasat v roce 2010, kam se administrativní zázemí kliniky přesunulo.

Rekonstrukce budovy č. 3 zahrnovala stavebně rekonstrukci vnějších částí budovy včetně střechy a omítek, výměnu oken, zřízení bočního vstupu do budovy, částečnou úpravu přístupu do budovy, dále částečnou změnu vnitřního uspořádání budovy s rekonstrukcí vnitřních prostor, rozvodů, a přípravu pro vnitřní vybavení provozů přemísťovaných do této budovy.

Nově má budova č. 3 členění na dvě části odpovídající prvnímu a druhému nadzemí. V prvním nadzemním patře jsou umístěny zámečnický provoz uni-

verzity a truhlářský provoz univerzity, pro jejichž fungování byly odstraněny nepotřebné vnitřní přepážky a upraven přístup pro přísun vícerozměrného materiálu. Do těchto provozů jsou přesunuty zámečnická dílna a truhlářská dílna z budovy č. 5. V druhém nadzemním patře je umístěna hospodářská správa zahrnující administrativní provoz, kanceláře pro techniky, jednací místnost a operační archiv hospodářské správy.

Hospodářská správa tak získala samostatné sídlo v rámci areálu, které má nejen moderní vnější formu, ale vnitřním uspořádáním odpovídá efektivnějšímu výkonu činnosti správy univerzity, zejména v podmínkách narůstajících požadavků údržby a správy majetku v kompetenci hospodářské správy a také zvyšujícím se nárokům na administrativní zajištění těchto činností.

■ text: **Vladimír Večerek**
rektor VFU Brno
 foto: A. Sýkorová

■ Zámečnická dílna v novém

Regenerace zeleně v areálu VFU v Brně

Při udržování zeleně v areálu VFU Brno je postupováno podle projektu Celková regenerace zeleně v areálu VFU v Brně a podle Studie postupné rekonstrukce areálu, vypracovaných odbornou zahradní architektkou, a dále podle znaleckých posudků dendrologa. Zpracovaný projekt a studie jsou komplexními materiály, které analyzují současný stav zeleně a na základě této analýzy předkládají návrh opatření – kácení, ošetření a novou výsadbu zeleně. Tato opatření dlouhodobě zajistí progresivní rozvoj zeleně v areálu.

Záměrem péstebních zásahů je vytvoření funkční zeleně, která bude logicky propojovat jednotlivé objekty a harmonicky dotvářet celý univerzitní kampus. Zeleň také vytváří přirozené zázemy jednotlivých ústavů a klinik a izoluje je od provozního a technického zázemí. Navržená řešení lze rozdělit na tři části: zdravotní prohlídky, ošetření stávajících dřevin, výsadba. Oddíl ošetření dřevin je nejnáročnější fází, stromy navržené k ošetření jsou rozděleny do tří kategorií, které specifikují odbornou i finanční náročnost prací. Nezbytně nutné je sledovat právě stromy v III. kategorii, neboť jde o stromy, které jsou napadeny škůdci či jinými chorobami. Méně náročné je ošetření keřů, jde však též o vysoce odborný zásah, který musí provádět fundovaný pracovník. Tvarování keřových výsadeb a živých plotů musí být prováděno pravidelně a v rámci běžné údržby.

Zásahy zásadního charakteru u dominantních dřevin provádí certifikovaná firma zejména s ohledem na zdravotní stav stromů a bezpečnost studentů a zaměstnanců. Záměrem je, aby v rámci možností nedocházelo k výrazné redukci koruny nebo ztrátě přirozeného habitusu stromu.

Hlavním cílem v oddílu věnující se výsadbě je dosadba prstence zeleně po obvodu areálu VFU, parčíku před rektorátem a další plochy. Nositelem funkcí zeleně v kampusu VFU jsou hlavně stromy, bude eliminován rozsah ploch osázených zahuštěnými výsadbami keřů a bude upřednostňována výsadba alejových stromů, event. soliterních keřů. Výsadby květinových záhonů kombinované s výsadbami půdokryvných rostlin celý areál dotvoří. Při tvorbě zeleně hraje velmi významnou roli časový faktor. Staré stromy, jejichž krásu a stín využíváme, sázeli naši před-

■ Jasan ztepilý v univerzitním parku musel být pro pokročilé narušení pokácen

■ Výsadba nových stromů v areálu

kové. Je nutné, aby byly vysazeny nové stromy pro budoucí generaci. Můžete tak obdivovat novou alejovou výsadbu stromů z ul. Domažlické a kolem nového parkoviště v areálu VFU a SIC, jakož i ustr-

nout při kácení stromu *Fraxinus excelsior* v centrálním parku.

■ text: **Mgr. Daniela Němcová**
foto: A. Sýkorová, archiv redakce

Některé výsledky výzkumu na FVL

Na každém ústavu FVL VFU Brno se nejen vyučuje, ale především bádá. Pojďme se podívat, čím žijí někteří akademici na Klinice chorob prasat nebo na Ústavu mikrobiologie a imunologie a jaké zajímavosti ze světa vědy sledují.

Na Klinice chorob prasat přednosta prof. MVDr. Jiří Smola, CSc., zkoumal přenos původců infekcí z prasnic na selata v období od porodu do odstavení a dále až do konce výkrmu. Studie byla podporována z prostředků projektu NAZV Q/111A166.

Přenos původců infekcí z prasnic na jejich selata

Hlavním cílem této studie bylo stanovit na základě pozorování a objektivních důkazů, která onemocnění představují hlavní riziko pro sající a odstavená selata získaná od vybraných prasnic z jednoho chovu. Součástí záměru byla rovněž individuální léčba s využitím cílené terapie vycházející ze znalosti původce.

Pro studii byly chovatelem vybrány celkem 4 vysokobřezí prasnice. Výběr prasnic vycházel z předpokladu, že porodí nejméně deset živých selat ve vrhu. Další podmínkou bylo, že prasnice jsou klinicky zdravé a byly vakcinovány. Prasnice byly získány z produkčního chovu, který je PRRS (reprodukční a respirační syndrom prasat) pozitivní a v němž se vyskytují choroby, jako jsou pleuropneumonie, streptokokové meningitidy, cirkovirové chřadnutí selat a PRRS. K ošetření selat po porodu byl 3. den použit preparát obsahující železo a o den později preparát proti kokcidióze. Zdravotní stav selat byl první tři dny po porodu sledován dvakrát denně, později až do odstavení jednou denně. První týden po odstavení byla selata krmena komerční směsí s obsahem zinku.

Z výsledků této pilotní studie potomstva čtyř prasnic jsme zaznamenali výskyt většiny onemocnění u sajících selat pocházejících od dvou prasnic, které byly zřejmě zdrojem infekce jako zdravé no-

sičky. U selat se nevyskytovala průměrná onemocnění typická pro novorozená selata, nýbrž infekce vyskytující se až od druhého týdne života. Můžeme konstatovat, že výskyt zánětů kloubů způsobený *Mycoplasma suis* byl komplikován současnou infekcí způsobenou *Streptococcus suis* typ 2, tedy původcem meningitid. Jsme přesvědčeni, že pokud se v těchto případech nepřístupí k okamžité léčbě použitím antimikrobiálních léčiv, hrozí přímé ztráty úhynem, ale i ztráty v důsledku trvalých následků infekcí kloubů. V této studii jsme odhalili jednu z hlavních příčin ztrát, ke kterým dochází na farmě v období kolem odstavení, při kterém se zjišťuje procento výskytu chronicky probíhajících polyartritid. Tyto procesy infekce se pak v době poodstavového stresu dále rozvíjejí, dochází k rozsevu původce krví, přičemž konečné stadium představují nekrotické záněty kloubů jako důsledek dlouhodobého zánětu. To má závažné následky vedoucí k nemožnosti používat končetinu a zásadnímu

■ Výzkumná činnost na Klinice chorob přežvýkavců a prasat

omezení pohybu prasete. K největším překvapením patřilo zjištění výskytu vysoce toxigenních genů *Escherichia coli* O141 u selat v prvním vrhu, kde došlo k náhlým úhynům dvou selat ve věku devíti týdnů. Tentýž kmen byl však nalezen u selat ve vrhu č. 4, kde se podařilo zachránit všechna selata včasnou medikací kolistinu ve vodě. Zajímavé dále bylo, že meningitidy selat vyvolané *Streptococcus suis* typ 2 jsme pozorovali v období před odstavením a nikoliv po odstavení, jak jsme očekávali. Vysvětlení je možno hledat v použití vakcinace proti PRRS, čímž se zabránilo vzniku onemocnění a imunosupresi. Takové studie prováděné v rámci výzkumné spolupráce s chovateli mohou přinést velmi cenné výsledky, které je nutno v další fázi využít pro tvorbu zdravotních programů směřujících ke zlepšení zdravotní úrovně ve stádech prasnic.

■ text: Jiří Smola

Přednosta Klinické laboratoře pro velká zvířata doc. MVDr. Josef Illek, DrSc., Dipl. ECBHM, se zaměřil na onemocnění krav a telat. Díky laboratornímu zkoumání má i on pro chovatele nová doporučení proti onemocnění telat

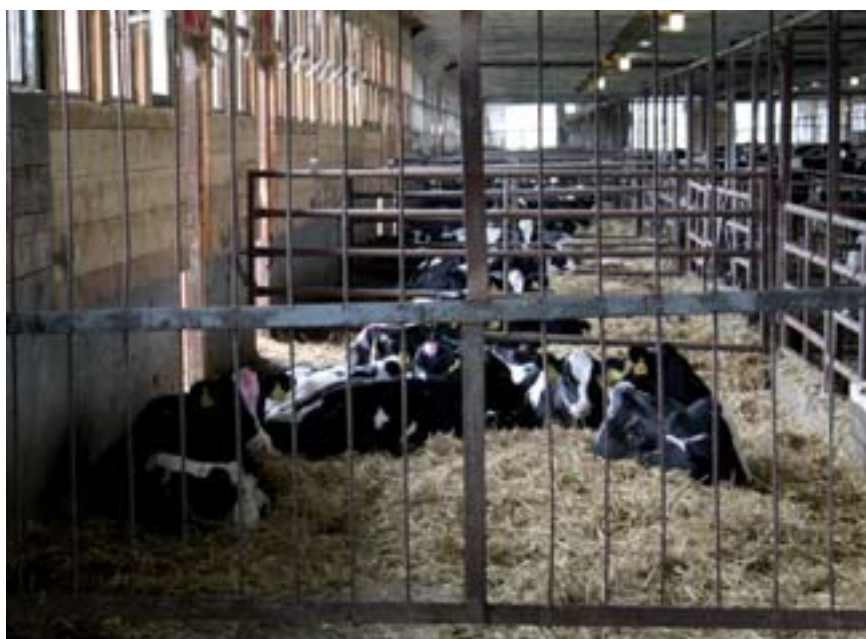
Činnost Klinické laboratoře pro velká zvířata na úseku pomoci praxi v řešení onemocnění telat v raném postnatálním období

Průjmová onemocnění telat způsobují značné ekonomické ztráty. V chovech v ČR ztráty telat úhynem se dlouhodobě pohybují v rozmezí 10 až 12 %. Morbidita v jednotlivých chovech se pohybuje v rozmezí 3 až 90 %. Náklady spojené s terapií nemocných telat jsou značné (300–1000 Kč na tele), což pro některé chovatele, především chovatele masných plemen, je závažný ekonomický problém. Důsledky průjmových onemocnění telat přetrvávají několik týdnů (snížený růst, imunosuprese) a často tak vzniká predispozice ke vzniku dalších onemocnění, především k onemocnění respiračního ústrojí a dalším ztrátám.

Etiologie průjmových onemocnění telat je multifaktoriální. Jsou to nedostatky v ošetřování telat, nevyhovující hygiena, vysoký tlak patogenů a další faktory. Významným predispozičním faktorem je nedostatečná kolostrální imunita, která je způsobena chybami v napájení telat kvalitním kolostrem.

■ Studentky ošetřují odstavené tele, ŠZP – středisko Kunín

■ Telata na Školním zemědělském podniku Nový Jičín – středisko Kunín

Klinická laboratoř pro velká zvířata se zabývá řešením zdravotní problematiky u telat a zjišťuje, že až 60 % telat v prvním týdnu života má neuspokojivou kolostrální imunitu. Hlavní příčinou tohoto stavu jsou nedostatky v napájení telat kolostrem. V řadě chovů je nedostatečná kolostrální imunita telat, i když telata kolostrem byla napojena. Je to především z důvodu špatné kvality kolostra. Laboratoř proto řeší problematiku kvality kolostra v závislosti na výživě a zdravotním stavu vysokobřezích krav. Dosavadní sledování prokázalo, že u krav s karencí selenu a zinku je v kolostru významně nižší koncentrace imunoglobulinů. Krávy s karencí uvedených stopových prvků zároveň i hůře reagují na vakcina-

ci. Odstranění karencního stavu u vysokobřezích krav vede ke zlepšení kvality kolostra. Suplementace vysokobřezích krav organicky vázaným selenem zvýšila koncentraci imunoglobulinů v kolostru v průměru o 12 %, suplementace selenem a zinkem o 15 %.

Klinická laboratoř pro velká zvířata provádí analýzy kolostra s cílem posoudit jejich kvalitu, diagnostikuje karence selenu, zinku a dalších mikronutrientů a je schopna doporučit chovatelům skotu a praktickým veterinárním lékařům opatření vedoucí ke zlepšení kvality kolostra, zlepšení kolostrální imunity telat a jejich zdravotního stavu.

■ text: Josef Illek

Badatelský tým z Ústavu infekčních chorob a mikrobiologie pod vedením prof. MVDr. Vladimíra Celera, Ph.D., pracuje na výrobě testu, který má velký přínos především pro chovatele prasat. Na základě krevního odběru veterináři zjistí úspěšnost vakcinace proti nebezpečnému viru reprodukčního a respiračního syndromu prasat (PRRS). Nemocné zvíře může být zavčas odhaleno a zbytek chovu může být uchráněn před nákazou.

Účast pracoviště virologie v evropském projektu COST

Jedním z evropských poskytovatelů finančních prostředků na vědecký výzkum je agentura COST (European Cooperation in Science and Technology), která koordinuje výzkumnou činnost na evropské úrovni, redukuje fragmentaci evropského výzkumu a podporuje vzájemnou spolupráci výzkumných týmů. Podpora je poskytována významným tématům, zpravidla se současným podstatným ekonomickým dopadem.

V roce 2009 byl přidělen jeden z projektů myšlenky boje proti významnému infekčnímu onemocnění – repro-

dukčnímu a respiračnímu syndromu prasat a virovému původci tohoto onemocnění. Proto vznikla COST akce FA902: „Understanding and combating porcine reproductive and respiratory syndrome in Europe“. V této akci je zapojeno celkem 14 evropských zemí, jejichž reprezentanti jsou zastoupeni v řídicím výboru. Česká republika je zastoupena autorem tohoto článku a prostřednictvím tohoto projektu tak získává jedinečnou možnost se spoluúčastnit evropského úsilí o zvládnutí této mimořádné nákazy decimující chovy prasat na celém světě. Příležitost se nabízí nejen prostřednictvím směřování výzkumného zaměření COST projektu, ale také možností získávat grantové výzkumné peníze prostřednictvím národní kanceláře COST.

Výzkum viru reprodukčního a respiračního syndromu prasat (PRRS) má na oddělení virologie Ústavu infekčních chorob a mikrobiologie VFU Brno již dlouholetou tradici. Naprostá většina grantových projektů pracoviště se týká virů prasat, především viru PRRS. V současné době probíhá řešení projektu zaměřeného na možnost rozlišení protilátek

vznikajících po vakcinaci prasat od tzv. postinfekčních protilátek. Princip testu je založen na využití nestrukturálních proteinů viru a test je elegantně použitelný v zemích s nákazovou situací jaká je, co se týče viru PRRS, například v ČR. Předběžné výsledky těchto experimentů byly autorem prezentovány jako vyžádaná přednáška na mezinárodní konferenci organizovanou COST v Novém Sadu v roce 2011.

Dalším aktuálním výzkumným tématem oddělení virologie je studium anelovirových infekcí prasat a dalších hostitelských druhů. Tyto nepatogenní viry představují zajímavé modely umožňující studovat mechanismy vzájemné adaptace virů a jejich hostitelů. V současné době se pracoviště soustřeďuje na identifikaci povrchových epitopů tohoto viru a hledá struktury odpovědné za indukci protilátek. Tento prioritní poznatek využívá pracoviště v sérologické detekci těchto virů a studiu patogeneze jimi vyvolávaných infekcí.

■ text: Vladimír Celer
foto: A. Sýkorová

■ Výuka v oblasti virologie

Úspěšná konference v rámci realizace projektu OPVK se zaměřením na chirurgii

(CZ.1.07/2.3.00/09.0193; Endoskopie, miniinvazivní zákroky)

Jubilejní 10. konference s názvem „Zajímavá témata v chirurgii malých a exotických zvířat“ pořádaná v rámci realizace projektu OPVK (CZ.1.07/2.3.00/09.0193; Endoskopie, miniinvazivní metody) se uskutečnila 24. a 25. 3. 2012 v posluchárně Kliniky chorob psů a koček. Tentokrát byla konference tematicky zaměřena především na využití endoskopie v diagnostice a terapii onemocnění zvířat zájmových chovů. Nad rámec sylabů byla posluchačům představena řada témat doplněná o bohatou foto a video dokumentaci klinických případů. Velmi pozitivně byla posluchači hodnocena témata zaměřená na endoskopické techniky u plazů a drobných savců, které představili během prvního dne konference Prof. MVDr. Zdeněk Knotek, CSc., DECZM, a MVDr. Vladimír Jekl, Ph.D., DECZM. Druhý den sklídl velký zájem posluchačů příspěvek MVDr. Michala Crhy, Ph.D., týkající se prezentací endoskopicky asistovaných operací v dutině břišní a hrudní psů a koček a MVDr. Lucie Urbanové, která hovořila o komplikacích endoskopicky asistovaných zákroků. Jako velmi přínosnou pro praxi hodnotili také posluchači prezentaci Doc. MVDr. Ladislava Novotného, Ph.D., zaměřenou na způsoby odběru biopsií z orgánů u malých zvířat a základní interpretaci nálezů. Úspěšnost pořádané akce podtrhuje zájem z řad studentů nejen FVL, ale také FVHE VFU Brno, kteří se po oba dny slunného víkendu dostavili v počtu téměř 150 posluchačů.

Pořádání interních konferencí na VFU Brno je pouze jedna z klíčových aktivit tohoto projektu, který je na FVL VFU Brno řešen ve spolupráci s LF MU Brno. Hlavním cílem je erudovat mladé „začínající“ lékaře v metodice endoskopicky asistovaných zákroků formou teoretických seminářů a praktických workshopů, přispět ke vzniku mezioborových týmů se zapojením pracovníků do mezinárodní spolupráce a zlepšení spolupráce obou univerzit při řešení společných vědecko-výzkumných úkolů. V rámci udržitelnosti projektu je plánováno s pořádáním odborných konferencí z oblasti veterinární a humánní chirurgie zaměřené na mi-

■ Činnost na Klinice chorob psů a koček

niinvazivní zákroky, tak jako s realizací praktických workshopů určených převážně postgraduálním studentům humánní a veterinární medicíny.

Stručné informace o projektu:

Celý název projektu:

Vzdělávání pracovníků VaV Masarykovy univerzity a Veterinární a farmaceutické univerzity Brno v endoskopických vyšetřovacích technikách a endoskopicky asistované miniinvazivní chirurgii s využitím nových materiálů

Řešitel: Crha M., MVDr. Ph.D.

Doba realizace: 1. 7. 2009–30. 6. 2012

Dotace v tis. Kč: 4364

Stránky projektu:

<http://www.projekt-endoskopie.cz>

Zajímavé odkazy na publicitu projektu:

■ www.projekt-endoskopie.cz

■ <http://www.ibrno.cz/zajimavosti/40661-vfu-v-brne-navstivil-znamy-chirurg-malych-zvirat-willard.html>

■ http://www.vetweb.cz/informace-z-oboru/zpravodajstvi/Svetove-prosluly-chirurg-M.D.-Willard-navstivil-Veterinari-univerzitu-v-Brne_s1501x57910.html

■ <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10122427178-udalosti-v-regionech-brno/311281381990524-udalosti-v-regionech/>

■ http://brnensky.denik.cz/zpravy_region/brnenska-veterina-spolupracuje-s-univerzitou-v-tex.html

■ <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10159875412-milenium/211411058030623/>

■ <http://fvl.vfu.cz/newsletter/>

■ http://www.vetweb.cz/informace-z-oboru/zpravodajstvi/Unikatni-kurz-miniinvazivni-chirurgie_s1501x57511.html

■ text: Michal Crha
foto: archiv autora

Některé výzkumné problémy řešené na FVHE

K zajímavému výsledku, především pro konzumenty, se dopracovali na Ústavu veterinární ekologie a ochrany životního prostředí. Konzumace ryb z přehrad a řek s přemnoženými sinicemi se lidé nemusí obávat, maso má však nižší dietetickou hodnotu.

Zaměření a výsledky výzkumu v oblasti produkčního zdraví ryb na Ústavu veterinární ekologie a ochrany životního prostředí

Cílem výzkumu prováděného v posledních sedmi letech v rámci řešení Výzkumného záměru „Veterinární aspekty bezpečnosti kvality potravin“ v oblasti produkčního zdraví ryb bylo zjistit vliv toxinů sinic (cyanotoxinů) na zdraví a užitkovost ryb a kvalitu rybího masa.

V souladu s vytyčeným cílem byl v první fázi prováděn monitoring výskytu sinic ve vybraných lokalitách (vodárenské nádrže, produkční rybníky). Tento monito-

ring sloužil jednak pro získání vhodného materiálu pro další experimenty, jednak pro zjištění výskytu a množství toxických sinic a jejich metabolitů ve vytipovaných lokalitách, kde může jejich přítomnost negativně ovlivňovat zdravotní a potažmo produkční stav ryb. S vybranými vodními květy sinic a jejich frakcemi byly následně prováděny embryonální a embryo-larvální testy za účelem zjištění jejich toxicity pro raná vývojová stádia ryb a pro upřesnění vlastního toxického účinku sinic. Další testy byly prováděny s juvenilními a dospělými rybami za účelem zjištění rychlosti kumulace a odbourávání cyanotoxinů a zejména microcystinů v rybích tkáních, a zjištění možného ovlivnění vlastního složení rybí svaloviny a dále za účelem vytipování vhodných hematologických parametrů pro identifikaci vystavení ryb cyanotoxinům. V další fázi byl experimentálně na použití biomasy sinic a různých koexpozic s patogenními činiteli (virové onemocnění, парази-

tární onemocnění, těžký kov) zkoumán zejména vliv na imunitní ukazatele ryb. Koncentrace microcystinů v rybích tkáních byly monitorovány rovněž přímo z ryb odlovených z vybraných vodárenských nádrží a komerčních rybníků.

Na základě monitoringu vodárenských nádrží a rybníků jižní Moravy jsme zjistili, že dominance cyanobakteriálních druhů se liší v závislosti na intenzitě obhospodařování. Konkrétně u rybníků s nízkou hustotou rybí obsádky převažují kokální druhy sinic rodu *Microcystis*, u rybníků se střední hustotou rybí obsádky převažovaly pikoplanktonní sinice *Aphanothece* a *Aphanocapsa*, v rybnících s nejvyšší hustotou rybí obsádky dominovaly sinice vláknité (*Planktothrix*, *Limnothrix* a *Pseudanabaena*). Nejvyšší koncentrace rozpuštěných microcystinů ve vodě byly zjištěny v rybnících s nízkou hustotou rybí obsádky. Ve vodárenských nádržích byly koncentrace microcystinů ve vodě velmi nízké. Na základě našich studií s ranými

■ Doc. S. Navrátil při klinickém vyšetření pokusných ryb

vývojovými stádii ryb jsme prokázali, že cyanobakterie a jejich toxiny mohou významně negativně ovlivnit raná vývojová stádia ryb v závislosti na množství a druhu. Konkrétně zvyšují embryonální a larvální mortalitu a množství malformovaných jedinců, prodlužují dobu kulení, snižují velikost plůdku a způsobují poruchy chování. Mohou rovněž poškodit chromozomy. Na základě hematologického vyšetřování jsme prokázali modulaci hematologických ukazatelů v přirozených podmínkách. Na základě experimentů s kapry, tilapiemi a tolstolobiky vystavenými přirozenému výskytu toxického vodního květu jsme prokázali akumulaci microcystinů v rybích tkáních. Důležité zjištění však bylo, že koncentrace microcystinů v rybách z monitorovaných lokalit byly nízké a zdravotní riziko spojené s konzumací ryb bylo zanedbatelné. Ještě důležitější bylo zjištění, že po přelovení ryb do vody prosté vodního květu byly microcystiny z podstatné části velice rychle ze svaloviny vyplaveny, což znamená, že sádkování ryb z rybníků v podstatě eliminuje možný negativní vliv cyanotoxinů. Na druhou stranu, přítomnost vodního květu může negativně ovlivnit dietetickou hodnotu svaloviny. V chemickém složení svaloviny tolstolobika došlo ke zvýšení obsahu vody a snížení obsahu tuku a proteinů. U kapra i tolstolobika došlo ke statisticky významným změnám ve spektru mastných kyselin, spektrum aminokyselin bylo ovlivněno pouze nepatrně, více u tolstolobika. Účinek cyanobakterií na složení svaloviny tilapie byl pouze malý.

■ text: Stanislav Navrátil
Miroslava Palíková

Na Ústavu výživy zvířat testovali kvalitu rostlinných olejů z hlediska výživy. Tuto problematiku v rámci projektu IGA řeší Mgr. Lucie Rusníková.

Kvalita rostlinných olejů z hlediska výživy

V současné době je kvalita olejů velmi diskutovanou otázkou v oblasti výživy člověka i zvířat. V posledních letech se sleduje obsah nasycených a nenasycených mastných kyselin, jejich vzájemný poměr, ale i konkrétní množství jednotlivých mastných kyselin. O kvalitě tuků pak nejvíce vypovídá obsah mastných kyselin mononenasycených a polynenasycených. Do této skupiny spadají esenciální mastné kyseliny, které jsou důležité ve výživě člo-

věka i zvířat. Zejména je kladen důraz na dostatečný příjem n-3 mastných kyselin a vzájemný poměr mezi n-3 a n-6 mastnými kyselinami v dietě.

Začíná se i více dbát na kvalitu krmných surovin a v mnoha výrobních krm-

mnohem více zohledňuje skutečnost, že krmiva a potraviny jsou velmi úzce propojeny a je třeba dbát na kvalitu už od začátku výrobního procesu. Dle výsledků složení lze jednotlivé druhy olejů zařazovat do krmných směsí a sledovat, zda převládá-

■ Ze zkoumání kvality rostlinných olejů

■ Výzkumná činnost zaměřená na obsah mastných kyselin

ných směsí jsou zaváděny stejné kontrolní mechanismy, jako je tomu při výrobě potravin. Dá se předpokládat, že v budoucnu bude snaha hodnotit tuky a oleje přidávané do krmných směsí stejnými měřítky jako tuky a oleje potravinářské. Může k tomu vést jednak to, že se zvyšuje zájem o funkční potraviny, k jejichž výrobě je třeba kvalitních surovin, ale i nedávné aféry s dioxiny. Pod tlakem evropské legislativy se při výběru krmných surovin

ující mastné kyseliny v krmivu mají vliv na složení výsledného produktu. Například užitím vybraných olejů ve výživě zvířat se ovlivňuje následná skladba masa nebo vajec potravinových zvířat.

Cílem projektu IGA, řešeného na Ústavu výživy zvířat, je porovnat kvalitu olejů běžně dostupných a užívaných olejnin s oleji luskovin. U těchto olejů sledujeme složení a vzájemný poměr mastných kyselin. Dále se pak zaměříme na oleje běžně dostupné

■ Výzkum intenzity růstu bažantů

v tržní síti a vyhodnotíme jejich kvalitu z hlediska nutričního a dietetického. Dá se předpokládat, že kvalitní oleje s optimálním zastoupením mastných kyselin lze najít i mezi méně známými druhy olejnin, ale i luskovin. Naproti tomu oleje běžně dostupné v tržní síti mnohdy nevykazují potřebnou kvalitu nebo kvalitu odpovídající ceně.

■ text: **Lucie Rusníková**

Intenzitou růstu bažantů a výběrem vhodného typu pro zvýšení intenzity růstu se zabýval se svým řešitelským týmem doc. Ing. David Zapletal, Ph.D. Experiment byl prováděn v odchovně pernaté zvěře Jinačovice.

Selekce bažantů na zvýšení intenzity růstu

V rámci umělého chovu bažantů se v nedávné době začal uplatňovat i jejich výkrm za účelem produkce kvalitního masa. Tato situace již není ničím neobvyklým v zahraničí, především v Severní Americe, Austrálii, ale i v některých evropských státech, kde cíleně orientované farmy za tímto účelem bažanty intenzivně vykrmují a celoročně realizují svoji produkci na trhu.

Cílem našeho výzkumného projektu v letech 2009 – 2011 bylo provádět cílenou selekci bažantů obecných (*Phasianus colchicus*) na zvýšení růstové intenzity právě pro možnost jejich výkrmu. Tato činnost byla realizována v rámci Ústavu výživy, zootechniky a zoohygieny FVHE VFU Brno s tím, že vlastní experimentální hodnocení byla prováděna v odchovně pernaté zvěře Jinačovice. Hlavním selekčním kritériem byla živá tělesná hmotnost bažantů kuřat ve věku 7 týdnů, což je věk, kdy dosahovala vysokou intenzitu růstu. Selektce byly prováděny vždy odděleně v rámci pohlaví bažantů kuřat, konkrétně pak byli k následnému chovu upřednostňováni jedinci s nejvyšší hmotností.

V prvním roce řešení byla k selekci použita bažantí kuřata pocházející celkem ze čtyř líhnutí v celkovém počtu přes 2 000 kuřat a v 2. a 3. roce vždy ze tří líhnutí přibližně z 1 300 kuřat ročně. Podíl pozitivně selektovaných jedinců, tj. jedinců použitých v následující reprodukci, představoval v jednotlivých letech u kohoutů 4,8 – 8,8 % a u slepice 24,2 – 40,1 %.

Takto cílená selekce na vyšší tělesnou hmotnost ve věku 49 dnů vyvolala bě-

hem tříletého období absolutní zvýšení tělesné hmotnosti oproti neselektované populaci bažantů. Za hodnocené období 49 dnů došlo ke zvýšení intenzity růstu u kohoutků o 9,6 % a u slepicek o 9,7 %. Selektce v relativně raném věku vyvolala také i zvýšení hmotnosti bažantů v jejich tělesné dospělosti, a to za celé tříleté období o 5,7 % u bažantů slepicek a dokonce o 14,2 % u bažantů kohoutů. Při experimentálním hodnocení výkrmu bažantů kuřat do věku 100 dnů, v technologickém systému s plně řízenými podmínkami prostředí a definovanou úrovní výživy, byla také potvrzena vyšší tělesná hmotnost u selektované populace oproti populaci neselektované. Při následném jatečném rozboru porážených bažantů kuřat byla dále zjištěna i vyšší relativní hmotnost srdce u selektované populace. Výsledky realizovaného projektu tak potvrdily původní předpoklad, že cílená selekce může být efektivním prostředkem ke zvýšení masné užitkovosti uměle chovaných bažantů v intenzivních chovech.

■ text: **David Zapletal.**

foto: A. Sýkorová, archiv D. Zapletala

Za ektoparazity ptáků jižního Vietnamu

V září 2011 podnikla naše tříčlenná výprava vědeckou expedici do Vietnamu. Cesta byla součástí projektu IGA VFU Brno (č. 74/2011/FVHE) s názvem Ektoparazité volně žijících ptáků v jižním Vietnamu. Hlavním důvodem k podání projektu bylo další rozvinutí probíhající spolupráce s Institutem ekologie a přírodních zdrojů Vietnamské akademie věd a technologií, která se ukázala jako úspěšná již v letech 2008 a 2010, kdy proběhly dva krátkodobé sběry ektoparazitů z volně žijících ptáků v severním Vietnamu. Díky této spolupráci je možné realizovat terénní výzkum v atraktivní oblasti, často označované za jedno z tzv. žhavých center biodiverzity, a to s finančními náklady, které jsou přinejmenším srovnatelné s náklady na obdobný výzkum v ČR.

Znalosti o celkové biodiverzitě v jihovýchodní Asii jsou i přes neustále se zvyšující množství výzkumů věnujících se této oblasti stále jen velmi strohé. Obecně se předpokládá, že ani problematika výskytu druhů volně žijících ptáků na území Vietnamu ještě není úplně zmapována, natož výskyt ektoparazitů (všenek, blech, dvoukřídlých atd.) na těchto ptácích. Nás především zajímá výskyt všenek, které byly dosud mapovány pouze u ptáků v severním Vietnamu.

Po příletu do Saigonu, srdce Vietnamu, se k nám připojil čtvrtý člen výpravy dr. Nguyen Manh Hung z vietnamské aka-

demie věd, který byl naším průvodcem a cenným pomocníkem především v komunikaci s místním obyvatelstvem, včetně úředníků a strážců národních parků. Ze Saigonu jsme rovnou zamířili na první výzkumnou lokalitu, kterou byl národní park Cat Tien, jeden z nejproslulejších národních parků Vietnamu. Po nezbytném úvodním představení u ředitele správy národního parku a po pečlivém zkontrolování všech povolení (vyjma úvodního „Hi“ a závěrečného „Bye“ vše pouze vietnamsky!), jsme se mohli pustit do díla. Ptáci byli odchytáváni do standardních ornitologických sítí a následně vyšetřováni v provizorní „polní“ laboratoři. Během 14 dní jsme zde vyšetřili celkem 190 ptáků 43 druhů a nasbírali řadu ektoparazitů, především roztočů, všenek a ptakotrudek. Práci nám zpestřovaly prudké, našťastí jen krátkodobé, lijáky (období dešťů je období dešťů) a také někteří „nepříjemní živočichové“, jako například suchozemské pijavky, štíři či jedovatí chřestýšovci. Druhou lokalitou byl NP Binh Chau – Phuoc Buu rozprostírající se na pobřeží Jihočínského moře. Zde jsme strávili týden a vyšetřili celkem 49 ptáků 18 druhů. Nalezení parazitů byly uloženy v 96% etanolu a převezeny do ČR, kde bude postupně provedena jejich druhová determinace.

Z prvních výsledků lze zmínit prevalence výskytu jednotlivých skupin ekto-

Společné foto v NP Cat Tien. Zleva Nguyen Manh Hung, Filip Kounek, Tomáš Najer a Oldřich Sychra

parazitů: pěřovní roztoči (51 %; n = 239), všeny (22 %), ptakotrudky (7,5 %), trombukuly (3 %), klíšata (2,5 %). U hlavní zájmové skupiny – všenek – bylo získáno 406 jedinců 10 rodů. V řadě případů byly zjištěny nové parazito-hostitelské interakce a u všenek lze s velkou pravděpodobností očekávat i zcela nové druhy.

Při přejezdu do NP Binh Chau jsme si udělali zastávku v Da Latu, hlavním městě provincie Lam Dong, ležící v centrální vysočině. Po prohlídce města jsme se vypravili do vesnice Lat, odkud následoval náročný výstup na horu Langbiang jejíž vrchol se tyčí v nadmořské výšce 2167 m. Při výstupu zachovalým horským deštěným pralesem je několik míst s nádherným výhledem na Da Lat a jeho okolí. Nás však na horu Langbiang lákal fakt, že zde žije mnoho endemických ptačích druhů, které se jinde nevyskytují. Několik posledních dnů před odletem zpět do ČR jsme strávili v Ho Či Minově Městě, nejlidnatějším městě Vietnamu, které místní stále nazývají Saigon. Zde stojí za návštěvu francouzská koloniální pošta stojící v těsné blízkosti katedrály Notre Dame. Velkým lákadlem pro turisty je rovněž proslulé vodní loutkové divadlo zobrazující život místních obyvatel od dávné minulosti až po současnost. V neposlední řadě je zajímavým turistickým objektem palác nezávislosti, sídlo několika vietnamských prezidentů.

■ text: Filip Kounek, Tomáš Najer, Oldřich Sychra

Ústav biologie a chorob volně žijících zvířat

foto: autoři

Jeden z vyšetřených pěvců – loboš červenočerný (*Cymbirhynchus macrorhynchus*) a jeho luptouš z rodu *Myrsidea*, který s velkou pravděpodobností představuje zcela nový druh

Výzkumná činnost na FaF v oblasti nádorů prostaty a celiakie

V loňském roce zkoumal doc. PharmDr. Petr Babula, Ph.D., roli zinku u prostatické tkáně. Jaké množství doplňování zinku ale může zastavit rakovinné bujení a jaké je už naopak nebezpečné, protože maligní buňky díky vyšší koncentraci zinku přežívají? Na to najdeme odpověď v příspěvku.

Role zinku v mitochondriální dysfunkci a apoptóze

V roce 2011 jsem předkládal přihlášku projektu nazvaného „Role zinku v mitochondriální dysfunkci a apoptóze“ s cílem navázat na velmi dobře fungující spolupráci mezi ÚPL VFU, kdy naše pracoviště poskytuje imunofluorescenční metody včetně metod analýzy obrazu, Ústavem patologické fyziologie LF MU Brno a Ústavem chemie a biochemie AF MENDELU.

Cílem předkládaného projektu bylo posouzení významu iontů zinku na mitochondriální dysfunkci a následnou aktivaci drah navozujících buněčnou smrt u normálních a nádorových buněčných linií odvozených z prostatické tkáně. Otázka zní, proč pro vlastní experimenty byl vybrán právě zinek a proč právě buněčné linie odvozené z prostatické tkáně. Zinek je široce rozšířený těžký kov plnící celou řadu rolí, stabilizuje strukturu celé řady biomolekul a reguluje genovou expresi. Je však diskutován i z jiných pohledů, preparáty na bázi zinku jsou propagovány farmaceutickými firmami jako účinné antioxidanty atd. Nyní, proč zrovna prostatická tkáň? Prostatická tkáň je v metabolismu Zn^{2+} specifická. Její buňky akumulují až desetinásobně větší množství těchto iontů v porovnání s buňkami jinými, navíc zinečnaté ionty velmi efektivně regulují její metabolismus. Otázkou

projektu tedy bylo, jakou roli hraje zinek v buněčné proliferaci u nádorové prostatické tkáně a kde spočívá jeho role. Zjistili jsme, že prostatická nádorová tkáň je schopna mnohem efektivněji regulovat hladinu volných zinečnatých iontů. Pokud by tohoto nebyla schopná, zinečnaté ionty by působily toxicky, vedly by k narušení integrity mitochondriálních membrán, buněčného energetického metabolismu a ke spuštění procesů, na jejichž konci by byla smrt buňky – apoptóza. V této souvislosti by mohla být diskutována otázka, zda je suplementace zinkem vhodná např. pro pacienty trpícími nádorovými onemocněními.

Řešení projektu nepřineslo jen příslušné publikace, ale také zapojení pre- i postgraduálních studentů do experimentální práce a také další metodologický rozvoj pracoviště, zejména v oblasti imunofluorescenčních technik. Mé

■ P. Babula při pasážování buněčných suspenzí kultur

poděkování patří grantové komisi IGA VFU za umožnění řešení projektu a poskytnutí finančních prostředků a také kolegům, bez jejichž metodologického přispění by nebylo možné projekt úspěšně řešit.

■ text: **Petr Babula**

Celiakie je chronické autoimunitní onemocnění tenkého střeva, které je citlivé na směs bílkovin zvanou lepek či gluten. Její diagnostika není snadná a souvisí s ní celá řada problémů. Nové metody v diagnostice by měly být nadějí pro celiaky. Na studii se podílela Petra Vystrčilová (5. roč. FaF), v rámci letošní IGY bude pokračovat PharmDr. Kateřina Wróbllová.

Nové přístupy k diagnostice celiakie

Celiakie neboli celiakální sprue (CS) je celoživotní geneticky podmíněné autoimunitní onemocnění dětí i dospělých, jehož hlavním projevem je poškození sliznice tenkého střeva. Příčinou této nepřiměřené imunitní reakce je lepek (gluten) obsažený v některých obilovinách, především pšenici. Jediným léčebným opatřením je dodržování bezlepkové diety, tj. vyloučení stravy s obsahem lepku.

Ačkoliv pro celiakii jsou typické gastrointestinální symptomy (průjem, zvracení, bolesti břicha, nadýmání, objemná mastná stolice, neprospívání aj.), stále častěji se setkáváme s netypickým průběhem a nespecifickými příznaky tohoto onemocnění (opožděný psychosomatický vývoj, anemie, osteoporóza, únavový syndrom, deprese, neplodnost). Právě kvůli této atypické symptomatologii je především u dospělých osob celiakie velmi obtížně rozpoznatelná. V současnosti se odhaduje, že v ČR je pouze 10-15 % všech celiaků správně diagnostikováno a tedy léčeno. Závažnost nerozpoznané celiakie, která může vyústit až v malabsorpci, rozvoj přidružených autoimunitních chorob či malignit a vysoké procento neodhalených celiaků, je důvodem proč jsou vyhledávány stále nové citlivé diagnostické metody.

„Zlatým standardem“ diagnostiky CS je biopsie střevní sliznice. Toto vyšetření je však invazivní, nekomfortní a nákladné. Druhou používanou metodou je stanovení specifických protilátek v krvi. Ačkoliv jsou tato vyšetření vysoce senzitivní a specifická, lze jich použít k průkazu celiakie až ve stádiu rozvinuté nemoci.

■ Petra Vystrčilová prezentuje svou práci SVK FaF 2012

V tomto ohledu se ukazují jako velmi výhodné genetické testy, které nejsou ovlivněny aktuálním zdravotním stavem, dodržováním bezlepkové diety a mohou sloužit k záchytu jedinců se zvýšeným rizikem rozvoje celiakie. Nejnovější poznatky totiž ukazují, že celiakie má velmi úzkou asociaci ke specifickým molekulám imunitního systému, tzv. HLA molekulám. Bylo zjištěno, že 90-95 % pacientů s celiakií jsou nositeli genetické varianty HLA-DQ2. Ostatních 5-10 % celiaků se vyznačuje přítomností genotypu HLA-DQ8 nebo HLA-DRB1*04. Přesto existuje i určité procento zdravých osob majících tuto rizikovou variantu HLA-molekuly. Genetické testy tedy poukazují pouze na určitou predispozici ke vzniku celiakie, nevypovídají nic o tom, zda je již onemocnění u daného jedince rozvinuté, nebo nikoliv. Jako další krok potvrzení nebo vyvrácení diagnózy je vhodné provést detekci specifických krevních protilátek. Velmi praktické je využití diagnostických souprav, které lze použít i mimo laboratorní podmínky. Jednou z možností je použití komerčně dostupného BIOCARD testu, který umožňuje během pěti minut z kapky krve zjistit, zda se u jedince vyskytuje celiakie v aktivní formě. Toto vyšetření je rychlé, jednoduché, dostupné a tudíž snadno použitelné pro širokou veřejnost.

Obě tyto metody využíváme v Laboratoři farmakogenomiky na ÚHFT Farmaceutické fakulty. Zabýváme se stanovováním výše zmíněných genetických variant u pacientů s celiakií a jejich příbuzných (rodiče, děti, sourozenci) s cílem zjistit vztah mezi těmito genotypy a výskytem celiakie a posoudit, do jaké míry genetická predispozice ovlivňuje vznik tohoto onemocnění.

Námi zjištěné výsledky poukazují na silnou genetickou vazbu celiakie s HLA molekulami. Podařilo se nám prokázat asociaci haplotypu HLA-DQ2 s celiakií. U pacientů, kteří nejsou nositeli této genetické varianty, jsme prokázali přítomnost alespoň jedné z molekul HLA-DQ8 nebo HLA-DRB1*04. V průběhu studie se nám podařilo rovněž přispět k identifikaci latentní formy celiakie u dvou jedinců ze skupiny rodinných příslušníků celiaků.

Je zřejmé, že genetické testování může významně přispět ke stanovení diagnózy celiakie. S výhodou je lze využít ve sporádických případech, například pokud sérologie je pozitivní a biopsie negativní. Na rozdíl od jiných diagnostických metod jsou genetické testy vhodné také k rozpoznání potenciální a latentní formy celiakie.

■ text: **Petra Vystrčilová**
Kateřina Wróbllová
foto: A. Sýkorová

Studentská vědecká konference FaF 2012

Letos se 24. dubna konal již 17. ročník Studentské vědecké konference FaF VFU Brno pod záštitou děkana FaF Milana Žemličky. Byla určena studentům magisterského programu. Soutěžilo se ve třech sekcích: biologické, chemické a ostatních farmaceutických disciplín.

Cílem konference bylo prezentovat zajímavé a přínosné výsledky, kterých studenti dosáhli během své odborné činnosti. Samotní studenti uplatňují své výsledky v diplomových, případně disertačních pracích. Navíc tato odborná činnost jim usnadní cestu například ke spolupráci v zahraničí.

Po ukončení prezentací vybrala komise v každé sekci 3 příspěvky, kterým byla udělena mimořádná Cena děkana za akademický rok 2011/2012. Ceny děkana pro studenty magisterského studijního programu Farmacie se udílely za práce zaměřené na syntézu, izolaci a analýzu biologicky aktivních látek, hodnocení potenciálních léčiv, technologické zpracování léčiv, práce z oblasti molekulární biologie a genetiky, farmakoepidemiologie, lékárenství a historie farmacie. Cenu děkana lze tedy charakterizovat jako ocenění píle, houževnatosti a hlubokého zájmu o studovaný obor.

Výsledky:

1. místo v biologické sekci: Zora Vochyánová (5. rok studia) za práci Genové polymorfismy ve vztahu k efektivitě terapie infliximabem u pacientů s nespecifickými střevními záněty

2. místo v biologické sekci: Judita Kudělová (5. rok studia) za práci Explantátové kultury a farmakologická inhibice kaspázy-3 během digitalizace končetin u myši

3. místo v biologické sekci: Hana Langerová (5. rok studia) za práci Regulace genové exprese RNA Interferencí

1. místo v chemické sekci: Daniela Veselá (5. rok studia) za práci Izolace a identifikace minoritních prenylovaných flavonoidů z *Paulownia tomentosa*

2. místo v chemické sekci: Josef Šujan (5. rok studia) za práci Syntéza a biologické hodnocení potenciálních léčiv s antimikrobiálním účinkem

3. místo v chemické sekci: Pavlína Marvanová a Tereza Padrtová (5. rok studia) za práci Syntéza derivátů arylkarbonyloxyaminopropanolů ve formě racemátů a jednotlivých enantiomerů

■ Studentská vědecká konference FaF, sekce chemická

■ Studentská vědecká konference FaF, sekce ostatních farmaceutických disciplín

1. místo v sekci ostatních farmaceutických disciplín: Renata Szotkowská (5. rok studia) za práci Příprava a hodnocení mikročástic na bázi karmelosy připravených metodou vnější gelace

2. místo v sekci ostatních farmaceutických disciplín: Marie Mrázková (5. rok studia) za práci Vliv technologie impregnace na uvolňování mirtazapinu z perorální lékové formy

3. místo v sekci ostatních farmaceutických disciplín: Jana Hadrabová (5. rok studia) za práci Validace uniformity směsí pro přímé lisování s nízkým obsahem léčiva s úzkým terapeutickým indexem

Na společném zasedání pak centrální komise vybrala práce postupující do nadnárodního kola Studentské vědecké konference.

Biologická sekce:

Zora Vochyánová

Dita Kožíšková

Chemická sekce:

Daniela Veselá

Josef Šujan

Sekce ostatních farmaceutických disciplín:

Renata Szotkowská

Marie Mrázková

Zástupci České farmaceutické společnosti udělili Cenu České farmaceutické společnosti ČLS JEP – Evě Koziolové za práci Mechanism of the pulsatile and the delayed release a Petře Vystrčilové za práci Nové přístupy k diagnostice celiakie.

■ text: Alena Sýkorová

foto: autorka

Nové webové stránky univerzity a ostatní aktivity v rámci propagace univerzity

Jak již mnozí na univerzitě zaznamenali, v roce 2011 se nám podařilo, díky finanční podpoře čerpané z rozvojových programů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, zpracovat na propagačních a marketingových aktivitách, které jsou zákonitou součástí každé významné instituce, ale vzhledem k dlouhodobé stagnaci, a v posledních letech i snižování fi-

více inovativní, na naší univerzitě dosud nerealizovaný prvek, a to vytvoření virtuální prohlídky areálu, která je umístěna na webu a představuje velký přínos pro návštěvníky nejen z řad zájemců o studium či o služby veterinární, hygienické a lékárenské činnosti, ale také pro účastníky mezinárodních mobilit a letních škol.

V rámci orientačního systému byla také pořízena nová centrální orientační mapa a vzhledem k novým stavbám na univerzitě navýšen počet orientačních ukazatelů a stojín v areálu.

Třetí, na propagaci univerzity a možnosti studia zaměřený pilíř, přinesl pro VFU Brno jednotný vizuální styl, který je významnou součástí jednotné a jednoznačné

■ Předchozí podoba webu

nančních prostředků, zůstávaly, konkrétně na VFU Brno, mimo možnosti realizace.

Rozvojový projekt „Marketing a propagace VFU Brno na národní a mezinárodní úrovni“ v celkové výši 890 tis. Kč hl. řešitelky Bc. Barbory Šolcové byl zaměřen na 3 hlavní oblasti: webové stránky univerzity, orientační systém univerzity a propagace univerzity.

V rámci prvního pilíře, tedy webových stránek, byla cesta pro vytvoření nové grafiky velmi strastiplná, jak lze dovodit z ukázek geneze grafických návrhů. Nakonec se podařilo vytvořit webové stránky směřující k rychlé a přehledné orientaci a intuitivnímu vyhledávání zásadních informací v moderním a svěžím grafickém stylu s dominantou střídajících se fotografií ze života univerzity, které jsou pravidelně měněny nejen dle probíhajících aktivit, ale také v závislosti na ročním období. Důležitou změnou byla restrukturalizace sekcí a nastolení systému dlouhodobého efektivního fungování a pravidelné aktualizace obsahu webových stránek stanovením odpovědných gestorů za jednotlivce sekce. Novinkou bylo vyhrazení prostoru pro aktuality z dění na univerzitě přímo na hlavní straně.

Druhá oblast, zaměřená na zlepšení orientačního systému, obsahovala nej-

■ Geneze webových stránek – návrh č. 1

■ Geneze webových stránek – návrh č. 2

■ Dnešní podoba webových stránek

identifikace univerzity především ve vnějších vztazích. Pro zviditelnění univerzity bylo vydáno přes 50 tiskových zpráv a byla navázána užší spolupráce s médii, včetně

České televize. Univerzita také zareagovala na silící trend oslovování studentů přes sociální síť a její profil na facebooku čítá přes 1 700 přátel. Současně byly vytvořeny

propagační brožury univerzity ve dvojjazyčné verzi, letáky pro zájemce o studium v bilinguálním provedení a pořízeny drobné propagační předměty určené pro účast-

■ Ukázka z virtuální prohlídky

■ Nový orientační plán

níky dnů otevřených dveří a návštěvníky veletrhu pomaturitního vzdělávání. Z finančních prostředků projektu byla také v roce 2011 financována účast obou veterinárních fakult na veletrhu Gaudeamus, hrazena inzerce možností studia na univerzitě a podporovány zahraniční aktivity v rámci získávání nových kontaktů a propagace univerzity v zahraničí.

Ačkoli projekt byl řešen jako jednoletý bez možnosti jeho pokračování vzhledem ke

změnám, které v oblasti financování rozvojových programů MŠMT nastaly, snažíme se stále na propagačních aktivitách univerzity pracovat. V současné době probíhá proškolení gestorů webových sekcí pro vkládání dat na web, intenzivně se připravuje sjednocení grafiky a částečně i uveřejňování informací univerzitních stránek s fakultními. Stále zdokonalujeme anglickou verzi webu. Aktuálně bude vydána nová propagační brožura o jednoznačně nejvýznamnější akci

roku 2012 z pohledu rozvoje univerzity, a to vybudování a otevření nového Studijního a informačního centra.

Dovolím si tak na závěr poděkovat všem spolupracovníkům, kteří se na všech těchto aktivitách podílejí a pomáhají tak vytvářet obraz moderní otevřené univerzity, která stojí na pevných, téměř 95 letech základech.

■ text: **Barbora Šolcová**
foto: archiv autorky

Studenti oslavovali jaro aneb Majáles 2012

Majáles je nejen oslava jara, ale především krás studentského života. Letošní Majáles VFU Brno se konal ve středu 2. května a byla to ta nejlepší volba, neboť jak řekl pan rektor Vladimír Večerek, předseda univerzitní správní rady, opat L. E. Martinec, nám požehnal počasí. Však se denní teplota vyšplhala až k parným 30 stupňům a sluníčko se na všechny pěkně usmívalo. Ale myslím, že všichni zúčastnění, včetně organizátorů, za to byli rádi.

Co vlastně dělá majáles takovým, jaký je? Jsou to studenti, kteří se ho účastní. Příjemní, mladí, pozitivní lidé, kteří dostali na odpoledne rektorské volno a šli se se svými kamarády pobavit do areálu univerzity. Předem musíme poděkovat obětavosti a nápaditosti členů studentské organizace I.V.S.A., kteří měli program na svědomí a mohli za všechny ty, troufnu si říci, parádní akce.

Zahájení Majálesu 2012 začalo ve 13 hodin u koně. Nechyběl ani rektor univerzity V. Večerek, který popřál akci hladký průběh. Poté následoval velice důležitý počín. Bylo slavnostně znovuotevřeno Anatomické muzeum za významné spolupráce Ústavu anatomie se studenty. Následovaly samozřejmě prohlídky s výkladem ve skupinkách po 15 lidech ve dvacetiminutových intervalech.

Na nedalekém jezdeckém hřišti se konala show. Drezuru, nebo lépe řečeno soulad jezdce s koněm, předvedl

opět „starý známý“ student FVL Filip Kološ. Nechybělo ani vystoupení Darji Narovcové a Anny Reinbergerové.

Další čtyřnozí miláčci, tentokrát psi, se naopak probíhali ve výběhu před Studijním a informačním centrem. K vidění byli pacienti KOZ (Klubu ochránců zvířat), jehož předsedkyní je MVDr. Simona Pejřilová, Ph.D. z Ústavu farmakologie. Mladí myslivci z Mysliveckého kroužku VFU Brno ukázali práci loveckých psů různé rasy a velikosti. Pak už se konala tradiční Voříškiáda Kynologického klubu VFU Brno. Soutěžilo 32 psů v 5 kategoriích: plemena s PP, bez PP, „voříšci“, štěňátka a „nejlepší psí kousek“. O „nejlepší psí kousek“ se zasloužil voříšek Lexa, který rychle a bezchybně skákal a proskočil majitelce mezi rukama. Všichni psí soutěžící vzbudili na tváři přítomných úsměv.

Od 17 hodin startoval koncert skupiny Funkshmakers, která je v povědomí hudební veřejnosti známá jako banda poctivých brněnských funků zedníků. Po ní následoval druhý ročník Veterinární aukce. Tentokrát se mezi studenty vybralo 3. 500 Kč. Tato finanční pomoc poputuje Klubu ochránců zvířat KOZ, který pečuje o opuštěná a nemocná zvířata, především psy a kočky. Po dražbě všechny pobavila psí exhibice. K vidění byly ukázky dog dancingu a frisbee (disk chycený psem ve vzduchu).

Farmaceutický dryák a palačinky pro UNICEF

Soutěž ve střelbě foukačkou nebyla tak jednoduchá, jak se na první pohled zdálo

Ukázka práce loveckých psů

Studentská dražba přilákala velké množství zájemců

Anketa*Jak se vám líbil Majáles 2012?***Adéla Havlíčková (1. roč. FVL)**

Moc si pochvaluji přátelskou atmosféru, vynikající jídlo. Ukázka zvířat byla úchvatná. Opravdu lepší než se na kolejkách učit histologii.

rádce. Teď nás čeká tah na afterparty v klubu Mercey. Ovšem zítra musím na 7 hodinu do školy, to bude hukot.

Vojtěch Beránek (4. roč. FaF)

Jsem rád, že je tu opět rodeo býk, však se na něj chystám. Musím uznat, že jsem zde strávil skvěle odpoledne.

Lucie Makulová (5. roč. FVL)

Jsem pyšná, že se naši univerzita daří organizovat tak pěkné majálesy a že se tak jednotlivé studijní ročníky mohou setkat a příjemně se pobavit. Stoprocentně dnes u mě ze všech akcí vedla drezúra koní.

Simona Vítková (4. roč. FVL)

Letošní majáles byl opravdu vydařený, však o tom vypovídá nemalá účast. Já jsem nadšená z „farmaceutických míchaných drinků“ – Ibuprofen mě dnes několikrát dostal.

Miroslav Špírek (4. roč. FVL)

Letos je opravdu super počasí. Zaujal mě rodeo býk, fandil jsem tam jedné kama-

■ A zase soutěžíme. Půjde to děvčatům i v praxi?

Po celou dobu majálesu se konalo plno zábavných soutěží a aktivit: lanové atrakce v parku, rodeo býk, malování na trička, malování na obličej, tvarování balónek, prodej palačinek pro UNICEF, u kvalitního čaje se dalo posedět na trávníku v čajovně umístěné ve výběhu. Nechybělo ani dobré občerstvení.

Program v areálu univerzity byl zakončen hudbou – koncertem skvělé kapely COTAM. Pak už se studenti přesunuli na

taneční Afterparty do Mercey, ikony brněnských klubů. Zábava trvala do ranních hodin, někteří „vytrvalí“ studenti se odtamtud vypravili přímo do školy na přednášku.

Na závěr snad už jen patří speciální poděkování těm, kteří se do pořádání tak krásného Majálesu 2012 zapojili. Všem se určitě líbil! Budeme se těšit za rok.

■ text: **Alena Sýkorová**
foto: autorka

■ Předčasně narozené mládě lamy (3. 4.) se podařilo zachránit v Českém svazu ochránců přírody – Pozemkovém spolku Hády. A bylo to díky obětavému přístupu MVDr. Taťány Husákové a MVDr. Kateřiny Hauptmannové, Ph.D., které okamžitě bez ohledu na svůj volný čas poskytly veterinární pomoc a zajistily kolostrum z pokusného chovu koz na VFU Brno. Díky tomu mládě přežilo. Zaměstnanci spolku veterinářkám poděkovali i dopisem adresovaným panu rektorovi.

■ Ve čtvrtek 12. 4. se sešli tvůrci Encyklopedie města Brna společně s uznávanou historičkou Milenou Flódrovou na půdě VFU Brno. Za naši univerzitu nechyběli E. Zatloukalová a P. Brauner.

■ Dne 18. 4. 2012 proběhl na univerzitě odborný seminář organizovaný Středoevropským institutem ekologie zvěře, který se zabýval především paratuberkulózou divokých přežvýkavců žijících jak ve volnosti, tak i chovaných v zajetí. Přednášel prof. MVDr. Ivo Pavlík, CSc., z Výzkumného ústavu veterinárního lékařství. Toto relativně rychle se šířící chronické mykobakteriální onemocnění střevního traktu přežvýkavců způsobuje především u farmově a oborně chované zvěře značné ekonomické ztráty a chovatelské problémy.

■ Studentky VFU Brno vyhrály v kategorii žen 22. ročník volejbalového turnaje vysokých škol „O Pohár rektora VFU Brno“, který se uskutečnil 20. 4. 2012. Ziskem 7 bodů porazily druhé farmaceutky z UK Hradec Králové. Pěkného výsledku dosáhlo i naše mužské družstvo, které si vybojovalo druhou příčku.

■ 20. dubna byl zahájen geologický průzkum související s výstavbou Pavilonu farmacie II při severní hranici areálu VFU Brno. Průzkumný vrt zjistil, jaké jsou základové poměry pro stavbu. Pavilon by měl stát koncem října 2014.

■ Za letní školou do Lipska se vypravilo 13 studentů FVHE (23. – 28.4.). Ve spolupráci s lipskou univerzitou se tam zúčastnili výměnného pobytu. Jejich kolegové z Lipska k nám zavítali již v březnu (26. 3.–1. 4.).

■ Koncem dubna bylo Studijní a informační centrum polepeno černými siluetami dravců, aby ptáci nenaráželi do prosklených ploch a nepřivodili si tak případné smrtelné zranění.

Studentské divadlo na VFU Brno v premiéře po téměř 30 letech

Začalo to celkem nevinně. Během klidného pozkuškového období se v bystrých hlavách dvou studentů veteriny zrodil nápad vybočit ze zajetých kolejí svého vědního oboru a přinést více kulturního života na naši univerzitu. Výsledkem této revoluční myšlenky bylo

představení Škola základ života, které mělo svou premiéru 24. 4. 2012. Ale co všechno této humorné půlhodince předcházelo? Především snaha a nadšení, jež spojily nejen studenty všech tří fakult naší univerzity, ale i externisty z univerzit jiných.

Když jsem se dočetla o náboru do nově vznikajícího univerzitního divadla, byla jsem nadšená. Konečně jsem mohla dát volný průchod své kreativní stránce osobnosti jinde než v laboratoři, neboť zde bývá improvizace většinou kontraproduktivní. Jednoho středečního večera jsem se tedy vydala na první schůzku. Vedení naší divadelní skupiny se ujala rázná režisérka Klára (tímto bych jí chtěla velmi poděkovat), která svolala válečnou poradu a během jednoho víkendu byl vymyšlen kompletní scénář a hudba k celé hře. Významnou část představení tvořil tanec, o jehož choreografii se postaraly Terka s Anetou, pro které musela být práce se zděvnatělými veterináři, hygieniky a farmaceuty skutečným očištěním. Přestože někteří již měli zkušenosti s hraním divadla, pro většinu z nás to byl zcela nový zážitek. Synchronizace pohybů všech členů taneční skupiny, zejména pak chlapců s děvčaty, se zpočátku zdála být nepřekonatelným problémem. Ostatně samotná domluva termínu zkoušek se pro nás stala gordickým uzlem, který jsme nakonec jednoduše rozsekli a to tak, že zkoušky probíhaly v pozdních večerních hodinách. Naopak zapamatování textu pro nás nebyl takový problém. Obávali jsme se hlavně přereků. Například, aby se z lyrické básně od Adolfa Heyduka nestal politický pamflet jistého nacistického vůdce Třetí říše.

Vzhledem k naší nezkušenosti jsme se během představení museli řídit několika jasnými základními pravidly, za které by se nemusel stydět ani Jára Cimrman: „Kdyby se lidi náhodou začali smát, ne abyste je přerušovali!“, nebo „Kdyby vám náhodou zatleskali, musíte se klanět tak dlouho, dokud tleskat budou!“.

Obě tyto rady jsme nakonec opravdu využili, z čehož usuzuji, že naše snaha zřejmě nepřišla nazmar. Jistě nebudu mluvit pouze za sebe, když poděkuji publiku za hojnou účast a skvělou atmosféru během představení. Záměr pobavit sebe i naše spolužáky a vyučující se snad tedy zdařil, a proto doufáme, že budeme moci v naší činnosti i nadále pokračovat.

■ Divadelní scéna byla nápaditá

■ Přeplněná posluchárna při premiéře

■ text: **Petra Kolečkářová**
foto: Alena Sýkorová

IVSA na BSAVA kongresu v Birminghamu

Sny se někdy stávají skutečností. Tak nějak by šlo v jedné větě shrnout dubnovou výpravu 10 lidí z IVSA na světový veterinární kongres do Birminghamu. A jak se nám to všechno podařilo?

Základem úspěchu při pořádání jakékoli větší akce je mít schopného lídra. Tento předpoklad IVSA splňuje – díky Tereze Kafkové z 3. ročníku FVL se nám podařilo získat grant. Rozhodli jsme se investovat do vzdělání, proto jsme si jako náš cíl vybrali Světový veterinární kongres BSAVA v Birminghamu.

Přestože jsme vyrazili jako poměrně velká skupina 10 lidí, nikoho jsme cestou neztratili (ani nepřibráli) a přistáním letadla na britském ostrově začala éra našeho krátkého působení v Anglii. Jelikož jsme studenti skromní, ubytovali jsme se v hostelu „Central Backpackers“ a vrzavé kovové dvoupatrové postele jsme brali s humorem.

První dva volné dny jsme strávili výlety za mořem a za Shakespearem. Navzdory krutým deštivým předpovědím jsme schytali krásné počasí. Městečko Conway se pyšní středověkým hradem – respektive jeho ruinami – což mu nic neubírá na jeho majestátnosti; asi nikdo z nás si neodpusťil užaslé „waaaaa“ při jeho prvním spatření. Vydali jsme se na procházku po pobřeží a ač ošlehaní oceánským větrem, blažený výraz ve tvářích nás neopouštěl. Jeden z Petřů dokonce nedolal divokým vodám a hupsnul do nich doslova po hlavě (ostatní relaxovali či pořizovali fotodokumentaci; já byla nadmíru spokojená ve své péřové bundě a kalhotách s podvlíkačkami). Zaujalo nás nejen moře, ale i kopec,

■ Středověký přístav Conway

který se zdál být poměrně blízko. Nelenili jsme a vyšlápli si na něj. Nezklamal nás a poskytl nám nádherný výhled na širé okolí. Krom toho všeho jsme stihli ještě prohlídku hradu; společně jsme tak měli možnost zakusit trochu té středověké atmosféry. Paráda! ☺

Další den se část skupinky rozhodla zůstat v Birminghamu (stále jsme měli jeden den do začátku kongresu), další část se rozhodla pokračovat v započatých dobrodružstvích a vydali jsme se na cestu do Stradfordu nad Avonou, rodného města Williama Shakespeara. Suma požadovaná po turistech za prohlídku Shakespeareova domu nás motivovala k prohlídce jiných částí města. Ani Stradford nezklamal – půvabné okolí Avony, začínající jaro a motýlí farma nás ohromila.

Konečně v den třetí jsme se dočkali cíle naší cesty – začal BSAVA World Congress. Kongres byl pojatý opravdu ve velkém stylu a musím říct, že to organizátoři měli opravdu „vychytané“. Od rána do odpoledne se střídaly přednášky (jedna zajímavější než druhá, a ani náhodou to nemyslím ironicky), na kterých jsme se dozvídali především o novinkách a současných trendech v jednotlivých oborech veterinární medicíny. Každý jsme si vybírali bloky přednášek dle svého gusta. Na své si přišel snad opravdu každý. V pauzách mezi přednáškami bylo možné navštívit halu s expozicemi různých veterinárních firem. Některé měly připravené různé aktivity pro návštěvníky – krom všemožných soutěží o IPODy jsme měli možnost zkusit si práci s endoskopem na krabice sirek skryté pod plentou. Myslím,

■ Poslední den – rozlučkové foto na slavném birminghamském náměstí

že nikdo z nás si možnost poprvé v životě osahat endoskop ujít nenechal. Tyto 4 kongresové dny byly náročné, ale z mého pohledu naprosto úžasné. Nabídky mnoho nových názorů a pohledů na veterinární medicínu, stejně jako informace týkající se zdánlivě banálních věcí z praxe, které se vzápětí ukázaly být banálními opravdu jen zdánlivě.

A co říci závěrem? Za celou IVSU doufám, že tato příležitost, která se nám naskytla, není poslední. Užili jsme si totiž nejenom parádní výlet, ale především jsme nasbírali cenné informace. Ty si, troufám si tvrdit, jednou budeme moct aplikovat do naší veterinární praxe. Jak se říká, žádný učený z nebe nespadl; a pokud máme příležitost učit se od těch nejpovolanějších, je třeba chytit ji za pačesy a držet.

■ text: **Jitka Zimková**
foto: archiv autorky

Na stáži v záchranné stanici pro vlky v Coloradu

Vlk, velká šedá bestie. Dábel z lesů. Šelma – divoká, strašná a mlčenlivá, dychtící po krvi krav, ovcí, ale i nevíňátek. Člověk do vlka promítl vlastnosti, které jsou námi samými opovrhovány a obávány ze všeho nejvíce. I proto se vlk stal nenahraditelnou součástí pověstí, pověr a legend rodících se od počátku lidstva. Odvěká nedůvěra a strach z tohoto zvířete jsou hlavní příčiny vymizení vlčích písni z mnoha míst.

mazlíčka. Takovéto jednání je samozřejmě ošetřeno příslušnými zákony, problém je však v tom, že z hlediska genetiky je velmi složité, ne-li až nemožné, odlišit vlka od křížence. A právě této slabiny se mnozí „chovatelé“ chytli. Cílem je vyšlechtit křížením vlka a psa takové zvíře, které bude vypadat jako vlk, ale chovat se bude přesně jako pes. Toto zvíře se stává ideálním pro člověka, který je vzdálen přírodě

pospas smrti. Záchranných stanic jako je Mission:Wolf není mnoho a kapacita útulku zdaleka neodpovídá počtu podobně postižených zvířat. Několikrát do týdne volají lidé s prosbou o pomoc se slovy, aby se útluk ujal vlků, pro které v lidské společnosti není místa a pochopení.

M:W je krásný a čarovný kus země. Už tehdy poprvé, když jsem brzo ráno rozepnula zip stanu, pokrytého jinovatkou a zmrzlého tak, že se pláty tenkého ledu z jeho pláště daly odlupovat jako skořápka z uvařeného vajíčka, a spatřila jsem tu krásu přírody, jak ji postupně zalévají teplé sluneční paprsky zrovna vycházejícího lunce, jsem se na první pohled zamilovala do tohoto kousku divoké krajiny. Po pár týdnech strávených ve stanu mi bylo přiděleno tepee. Bylo velké a prostorné a bylo jen pro mě. Dokonce i postel! Což byl po předchozím usínání na tvrdé a studené zemi královský komfort. Krásný a tajemný pocit to byl, spát v indiánském obydlí, které je známé z filmů o Divokém západě. Ráno mě probouzely zvuky přírody. Známy hlas vlků, rachot velkých černých havranů dosedajících na vrcholky opracovaných kmenů tepee a zajíčci, kteří skulinkami v plachtě pronikli do mého obydlí a honili se na podlaze. M:W se doslova hemžil těmito malými tvory a bílými ocásky. Byli všude. Celé kolonie se jich stáhly z údolí právě sem, mezi vlky, kde byli v bezpečí před kojoty, kteří se k vlčím ohradám nepřiblížili víc než na půl kilometru.

Brzy jsem si osvočila příběh každého vlka a každé smečky žijící v útulku a stala jsem se průvodkyní pro desítky návštěvníků, kteří přijížděli v letních měsících. Zanedlouho poté, co si na mě zvykli i divocí obyvatelé útulku, jsem se stala i ošetřovatelkou. K některým zvířatům bylo možné si přijít sednout do výběhu a počkat na ten nejkrásnější zážitek, kdy vás vlk přijde pozdravit. Na malou chvíli se vám naskytne pohled do hlubokých žlutých očí a vy máte najednou pocit, že se vlk dívá někam skrz vás a dokáže proniknout až do těch nejhlubších zákoutí vaší duše. Vlk vás vidí takové, jací opravdu jste. Možná i to byl důvod, proč jsem mezi vlky vedle přátel měla i své odpůrce, kteří by využili i mé nejmenší chyby.

■ Vlčice Rami vítá ošetřovatelku V. Hubáčkovou

10. května od 18 hodin se v Technickém muzeu v Brně uskutečnila přednáška s názvem *Červená Karkulka lhala*. Jednalo se o doprovodný program v rámci již probíhající výstavy *Labyrint poznání*.

Během svého dvouletého pobytu v americkém Coloradu jsem měla vzácnou příležitost se přesvědčit, že Červená Karkulka opravdu lhala. Vlci jsou inteligentní a velice zajímavá zvířata a jako každý živočišný druh mají své zvyklosti a požadavky, kterým je nutno porozumět.

Několik měsíců jsem strávila dobrovolnou prací v odlehle záchranné stanici pro vlky Mission:Wolf ležící vysoko v horách Colorada, daleko od lidí, aut a záře měst. Většina zvířat v útulku pochází z nelegálních soukromých chovů, zoologických zahrad a kožešinových farem. Módním trendem mnoha Američanů je dnes, bohužel, vlastnit divoké zvíře jako domácího

a za vrchol svého image považuje vlastnit tak vzácné a majestátně vypadající zvíře. Mnohé stanice ovšem prodávají vlky čistokrevné. V okamžiku kdy si pak lidé domů berou malou chlupatou kuličku čehosi, co jim tak náramně připomíná psa, nemají nejmenší tušení o tom, jakou zodpovědnost si na sebe tímto berou. S přibývajícímí měsíci a roky vlka přibývají také starosti pro člověka. Kritické je období dospělosti, ve kterém si vlk, tak jako by tomu bylo v přírodě, začne hledat své postavení ve smečce. Nejsou ojedinělé případy, kdy vlk napadne hlavu rodiny, ne s úmysly ho zabít, ale převzít jeho místo a stát se tak alfou „smečky“. Většina lidí nic o přirozeném chování vlka neví, a tudíž se po takovéto události rodina velice vyděsí a zvíře, v lepším případě, utratí. Mnoho zvířat vřát končí na předměstí s uvázaným řetězem kolem krku a jsou ponecháni na-

■ text: **Vendula Hubáčková**

studentka 4. ročníku FVHE

foto: archiv autorky

ANIMAL VETEX – CEVC

S dvouletou periodicitou se opět od 31. 3. do 4. 4. 2012 otevřely brány brněnského Výstaviště návštěvníkům 11. mezinárodního veterinárního veletrhu ANIMAL VETEX, který se koná souběžně s veletrhy TECHAGRO, SILVA REGINA a BIOMASS.

řů České republiky a Slovenska navazující na historický význam center veterinárního vzdělávání v Brně a Košicích. Účastníky kongresu v úvodu pozdravil ministr zemědělství Ing. Petr Bendl, který zodpověděl i dotazy k aktuální situaci v zemědělství

Ladislav Sovík, prof. MVDr. Zdeněk Věžník, DrSc., blahopřejeme. Společenská zábava proběhla večer za přispění hudební skupiny Barel Rock a bohaté nabídky jídla a pití.

Druhý den kongresu pod názvem Antibiotický veterinární den byl již od-

■ Antibiotický veterinární den

Mezi vystavovateli Animal Vetexu nechyběl ani stánek VFU Brno, který reprezentoval i aktivity Komory veterinárních lékařů ČR, Státní veterinární správy ČR a Asociace veterinárních lékařů ČR. Kromě připravených informačních a propagačních materiálů o univerzitě byly časté dotazy na formy studia, uplatňování nových legislativních norem činnosti proškolených osob v prohlídce zvěřiny, domácích porážek skotu, značení a evidence zvířat apod. Pro návštěvníky s bližším zájmem byla k dispozici video prezentace ze života na univerzitě, případně poskytnutí dalších informací a drobného občerstvení. Přesto, že prezentované aktivity byly většinou neobchodního charakteru, tak jsme přispěli k propagaci a významu veterinární medicíny ať již ve vzdělávacích aktivitách, tak i v praktickém zajištění státního veterinárního dozoru i soukromé veterinární praxe.

Součástí doprovodného programu mezinárodního veterinárního veletrhu Animal Vetex byl již 5. středoevropský veterinární kongres, který byl věnován 250. výročí veterinárního vzdělávání, které bylo založeno v roce 1761, kdy byl ve Versailles podepsán dekret o založení zvěrolékařské školy v Lyonu a ta vznikla 2. ledna 1762.

Na první den dvoudenního kongresu bylo připraveno Setkání veterinárních léka-

a především k živočišné výrobě. Následný referát Dr. Pavla Braunera k historii veterinární medicíny a veterinárního vzdělávání otevřel diskusi příspěvků hlavních spoluorganizátorů kongresu ke studiu, praxi a budoucnosti veterinární medicíny. Postupně vystoupili prof. Jozef Bíreš, prof. Iva Steinhauerová, doc. Milan Malena, Dr. Ladislav Stodola, Dr. Ondřej Rychlík a za pořadatele kongresu Mgr. Radoslav Klepáč. Profesní asociace a instituce využily této příležitosti k ocenění svých členů/zaměstnanců za jejich zásluhy na popularizaci veterinární medicíny. Z rukou generálního ředitele a.s. Veletrhy Brno Ing. Jiřího Kuliše převzali Ocenění veterinární osobnosti: MVDr. Jan Bažant, prof. MVDr. Jozef Bíreš, DrSc., prof. MVDr. Čeněk Červený, CSc., doc. MVDr. Josef Drábek, CSc., doc. MVDr. Vladimír Dubanský, CSc., prof. MVDr. Jaroslav Hanák, DrSc., Dipl. ECEIM, prof. MVDr. Alfred Hera, CSc., prof. MVDr. RNDr. Petr Hořín, CSc., prof. MVDr. Karel Hruška, CSc., MVDr. Karel Kovařík, MVDr. Josef Krejčí, MVDr. Josef Kukla, MVDr. Jiří Lacina, MVDr. Jiří Ládr, doc. MVDr. Milan Malena, Ph.D., MVDr. Oldřich Matouch, CSc., prof. MVDr. Ladislav Němeček, CSc., doc. MVDr. Milan Pavlas, DrSc., doc. MVDr. Vladimír Pleva, CSc., MVDr. Eduard Slanec, MVDr.

borně zaměřen na Veterinární antibiotickou politiku a Antibiotickou rezistenci a živočišnou výrobu.

Veterinární antibiotická politika je aktuálním tématem diskutovaným v humánní i veterinární medicíně. Volba této tematiky byla zcela cíleným námětem prof. MVDr. Alfreda Hery, CSc., ředitele Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv, odborného garanta programu. Vysoká úroveň odborných sdělení byla dána účastí specialistů z České republiky, ze Slovenska a především prezidenta IFAH-Europe, pana Dr. Declana O'Briena, kterého doplnil Dr. Tony Simon, jako zástupce za farmaceutický průmysl. Kompletní program a prezentace přednášejících jsou k dispozici na www.cevc.cz.

Tradice mezinárodního veterinárního veletrhu Animal Vetex si pomalu získává své příznivce a ne jinak je to i s doprovodným programem. Vyjádřená spokojenost účastníků je závazkem pro pořadatele a spolupracující organizace v udržení a zvýšení zájmu o setkání veterinární veřejnosti v mece česko-slovenské veterinární medicíny v Brně v roce 2014.

■ text: **Mirko Treu**
foto: J. Zach

Konference s mezinárodní účastí na téma Současná situace zajíce polního a králíka divokého

■ Účastníci konference Zajíc a králík v současné krajině

Dne 20. dubna tohoto roku proběhla v Olomouci konference na téma „Současná situace zajíce polního a králíka divokého“, kterou společně uspořádaly Institut ekologie zvěře Veterinární a farmaceutické univerzity Brno a Středoevropský institut ekologie zvěře ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství ČR a ekologickou komisí Českomoravské myslivecké jednoty. Konference, na níž přednášela celá řada předních odborníků z domácích i zahraničních univerzitních a výzkumných pracovišť, byla určena pro odbornou veřejnost. V přednesených příspěvcích i v rozsáhlé diskusi se zobrazilo široké spektrum dané problematiky. Současné početní stavy těchto obou druhů zvěře jsou po dramatickém poklesu v průběhu uplynulých desetiletí v mnoha oblastech střední Evropy na velmi nízké úrovni. Zvláště výrazný pokles byl zaznamenán právě na území České republiky, což názorně dokumentují myslivecké statistiky odlovu. Ještě počátkem sedmdesátých let dosahovaly počty ulovených zajíců v českých zemích v průměru více než 1 milion kusů. Nejvyšší stav byl přitom zaznamenán v roce 1973, kdy celkový odstřel činil více než 1 214 000 kusů. V následujícím

období došlo k prudkému poklesu zaječích stavů, takže počátkem osmdesátých let se snížil průměrný odstřel již na něco málo přes 300 000 kusů. To znamená pokles průměrných úlovků o zhruba 70 % v průběhu velmi krátkého časového rozmezí. Také v následujícím období se zaječí stavy postupně snižovaly, takže v první polovině devadesátých let činil průměrný odlov přibližně 150 000 kusů a koncem devadesátých let již pouze kolem 64 000 kusů. Teprve v posledních deseti letech se projevil náznak určité stabilizace zaječí populace a průměrný odlov v průběhu uplynulých pětiletých porovnávacích obdobích po dřívějším dlouhodobém poklesu mírně vzrostl. Přesto byly průměrné počty ulovených zajíců v letech 2006–2010 o 92 % nižší než v rozmezí let 1971–1975.

K podobnému vývoji jako v České republice došlo také na Slovensku, kde poklesl počet ulovených zajíců v průběhu uplynulých třiceti let také o více než 90%. V sousedních zemích – Rakousku a Německu rovněž poklesly stavy zajíců v průběhu sedmdesátých a osmdesátých let, ale jejich úbytek tam s výjimkou území bývalé NDR neměl tak razantní průběh jako v České republice a na Slovensku. Na

rozdíl od těchto obou zemí se v Rakousku a v části Německa (opět kromě nových spolkových zemí) zaječí stavy již od počátku devadesátých let celkově stabilizovaly a v mnoha místech i výrazně zvýšily. Tak např. v nížinných oblastech spolkových zemí Dolní Rakousko a Burgenland se roční úlovky v celé řadě honiteb dokonce opět přiblížily k úrovni z šedesátých a počátku sedmdesátých let minulého století.

Porovnání situace zajíců v různých oblastech umožňuje objektivně posoudit, jaký je skutečný vliv jednotlivých faktorů na vývoj populace tohoto druhu drobné zvěře. Hlavní příčiny snížení početních stavů zajíců jsou dostatečně známé. Mezi hlavní negativní faktory patří bezesporu nevhodná struktura agrární krajiny a vysoká intenzita zemědělské výroby. Vzájemné prolínání těchto dvou uvedených faktorů má za následek značné zhoršení životních podmínek jak pro zajíce, tak i pro celou řadu dalších živočišných druhů. Druhým důležitým faktorem jsou predátoři. Některým druhům srstnaté a pernaté dravé zvěře poskytuje současná kulturní krajina velmi příznivé životní podmínky, což má za následek zvýšení jejich početních stavů. Vliv predátorů však není závislý jen na tom, v jakých počtech se v určitém prostoru vyskytují, ale je také úzce spojen s podmínkami životního prostředí. Při posuzování příčin snížení zaječích stavů nelze opomenout působení dalších, takzvaných civilizačních faktorů, které vznikají jako přímý důsledek lidské činnosti. Dalšími významnými příčinami úbytku zajíce jsou vysoký stupeň mechanizace zemědělských prací a silniční provoz, stejně jako plošné používání chemických ochranných prostředků a průmyslových hnojiv v intenzivní rostlinné výrobě. Čím více tyto uvedené faktory působí, tím větší význam má správná myslivecká péče, která za současné dané situace hraje mnohdy rozhodující roli pro další vývoj populací tohoto významného druhu drobné zvěře.

■ text: **MVDr. Miroslav Vodňanský, PhD.**
MVDr. Pavel Forejtek, CSc.
Institut ekologie zvěře VFU Brno
foto: archiv autorů

Z vinohradů až na vrcholky hor

To, že je pan PaedDr. Jan Kubernát z Ústavu tělesné výchovy a sportu úchvatný fotograf, už všichni víme. Vždyť se mu podařilo uspořádat další výstavu! Tentokrát se konala na schodech děkanátu Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity (od 10. 4. do 31. 5.). Úvodního slova se ujal PhDr. Jiří Svoboda, CSc. Celou vernisáž provázelo hudbou brněnské trio Kosí bratři, které pobavilo a roztančilo přítomné návštěvníky.

mátek, či Kanárských ostrovů. Díky dobré fyzické kondici se pan doktor Kubernát zasloužil o hezké pohledy z i na vrcholky hor – např. každá má svou dlouhou a pohnutou minulost. Poslední „okno“ končí na Vysočině, kde autor našel zvláštní klid a uspokojení.

„Chodím rád krajinou známou i neznámou, dívám se kolem a snažím se zachytit „prchavé okamžiky štěstí“, které na svých cestách zažívám sám, spolu se

■ J. Svoboda a J. Kubernát společně zahájili expozici

Výstava, nazvaná „Z vinohradů až na vrcholky hor – výstava fotografií z let 2008–2011“, je spjatá s kouzlem vinohradů jižní Moravy, vinobraní a k tomu patřící chasou v krojích, s Krétou a Kanárskými ostrovy, italskými a francouzskými horami, plnými objevů a emocí, či v závěru s návratem domů na Vysočinu.

Výstava byla koncipována jako okna, na každém panelu byly umístěny tři fotografie nad sebou. Návštěvníci mohli zhlédnout růst vinné révy na jaře, v létě a na podzim s tradičním slavnostním vyvrcholením – vinobraním. Ten, kdo má rád exotiku, se mohl pokochat krásami Kréty, země s bohatou historií a země pa-

svou ženou a spoustou kamarádů. Bavi mě sledovat kouzelné hry slunečních paprsků a snažím se o to, aby každá má fotografie byla jakýmsi minipříběhem o událostech, které mnozí minou bez povšimnutí,“ popisuje vznik fotografií Jan Kubernát.

Věřím, že výstava Jana Kubernáta oslovila širokou veřejnost. Autor dokázal zachovat autentický kontakt s přírodou pro ty, kteří ji milují a váží si jí. Přejeme tedy hodně štěstí, příležitostí a nápadů při pořizování dalších snímků.

■ text: Alena Sýkorová
foto: autorka

■ V pátek 27. 4. se uskutečnilo v obřadní síni brněnského krematoria poslední rozloučení s panem prof. MVDr. Zdeňkem Věžníkem, DrSc. Profesor Z. Věžník (1928–2012) vystudoval Vysokou školu veterinární (1953). Pracoval jako vedoucí Národní referenční laboratoře pro spermatologii a andrologii, byl prezidentem Komory veterinárních lékařů ČR, pedagogicky se uplatňoval i na VFU Brno.

■ V prvním květnovém týdnu byla opravena a rozšířena vjezdová brána z ulice Chodská.

■ Mobility z rozpočtu VFU Brno Program FREEMOVERS 2012 byly přiděleny úspěšným uchazečům. Na základě výběrového řízení (3. 5. 2012) udělila prorektorka pro vědu, výzkum a zahraniční vztahy stipendia studentům, kteří se ucházeli o zahraniční praktické stáže na rok 2012.

Možnost výjezdu do ciziny získalo 9 studentů z FVL, 6 z FVHE a 3 z FaF. 12 studentů si domluvilo studijní pobyt samo (např. v Rakousku, Francii, Velké Británii, Švédsku, Švýcarsku, Slovinsku a Indii), další se dostali v rámci univerzitní spolupráce do USA (Illinois, Indiana – Purdue University).

■ Skupinka asi 20 mladých studentů architektury z Maďarska chtěla v rámci své návštěvy VUT Brno zhlédnout na vlastní oči i zajímavé stavební skvosty na VFU Brno. V pátek 4. května si prohlédli Lenfeldův pavilon (laboratoře, učebny, dílny) a nové Studijní a informační centrum.

■ Zajímavý seminář (9. 5.) – „Významné osobnosti veterinární medicíny v odboji“ – zorganizovaly Klub dějin veterinární medicíny a farmacie VFU Brno společně s ÚCJDVL. Seminář byl věnovaný 70. výročí úmrtí profesorů Bečky a Vacka a 100. výročí narození MVDr. Čípka. 15. května pak následoval seminář věnovaný nedožitým 80. narozeninám prof. MVDr. Bohumila Ševčíka, DrSc.

■ 7. června se VFU Brno stala dějištěm zasedání republikového výboru Společnosti pro dějiny věd a techniky. Místopředsedkyní je Mgr. Eva Zatloukalová, která přednesla zprávu o činnosti pobočky. Výbor projednával aktuální záležitosti – např. zvýšení nákladů na tisk časopisu SDVT, podporu regionálních akcí aj. V rámci jednání si výbor prohlédl nový depozitář archivu.

Velká země, velký vůdce, velké možnosti

Před cestou do Kazachstánu jsme s panem děkanem věděli jenom to, že je to devátá největší země na světě (z Wikipedie) a že má nejlepší draslík (od Borata). Na březnový veletrh vzdělávání jsme tam vyrazili s cílem získat novou krev pro náš anglický studijní program, protože ze zpráv to začíná vypadat, že orientovat se jako do teď na řecké studenty není zrovna prozíravá obchodní strategie.

První dojem ze země byl, že tam mají opravdu zimu. Druhý, že mají opravdu rádi svého prezidenta. Pan Nazarbajev se dívá z každého volného místa a zpestruje svým občanům život inspirativními citáty, vyvedenými často přes fasády několika sousedních domů. Kromě toho mívá originální nápady, které si nenechá hatit otravnou opozicí. Před patnácti lety se mu například zdálo jako dobrý nápad zřídit si nové a výstavní hlavní město namísto tradiční Almaty. Pojmenoval ho přímočaře Hlavní Město – Astana.

V Astaně veletrh začínal a byl organizovaný profesionálně a efektivně. První den byl vyhrazený vyhledávání a rozhovorům s agenty, kteří jsou schopní studenty lákat a dodávat koncovým zákazníkům. Byl to rozhodně dobrý nápad, protože další dny, vyhrazené přímo pro

■ Děkan Žemlička s profesorkou Zurijadou Sakipovou a jejími studentkami v horách nad Almaty

veřejnost, nám ze začátku nedávaly velkou naději. Středoškolští studenti byli milí a ještě víc roztáli pod vlivem vmlouvavé ruštiny pana děkana, ale samotná myšlenka farmaceutického studia si je na první pokus často nezískala. Rozhovory s nimi se nápadně podobaly a s postu-

pem dne nás tak nějak přestávaly těšit. Probíhaly asi takhle:

- Dobrý den, já bych chtěl být pilotem.
- To je hezké. Tak ať vám to vyjde!
- A můžu se jím vyučit u vás?
- To bohužel ne, my nabízíme jenom farmacii.

■ Prezidentský palác v Astaně

■ Moderní centrum Astany viděné z mešity

- Aha. Škoda. No, ještě mě zajímá design, ten máte?

- Když my opravdu máme jenom tu farmacii.

- Tak nic. Ale pošlu vám sem ještě kamarádku, ta chce být novinářka.

Zpestřením byly krátké přednášky o studiu jinde a samozřejmě domácí prezentace kazachstánských úspěchů, například – samozřejmě prezidentského – stipendia Bolašak: „Bolašak je nejlepší stipendium na světě. Zaplatí studentovi školné, ubytování, cestovné, odměny vyučujícím... Na druhé straně student nesmí dostat horší známku než dvojku. To by pak musel celé

stipendium i zpětně vrátit. No, oni studenti většinou statisíce dolarů nemají, tak jim třeba zabavíme byt. Víte, pan prezident má rád, když se jeho stipendisté snaží.“

Astana samotná byla až do nedávného povýšení šedivé město, podobné třeba socialistické Ostravě. Za posledních patnáct let ale v jejím středu za ohromných investic vyrůstá reprezentativní centrum s mrakodrapy slavných návrhářů, které vypadá, že předběhlo okolí o padesát let a určitě stojí za vidění. Uprostřed stojí věž Bajtřek a na jejím vrcholu může každý návštěvník pro štěstí položit ruku na zlatou cihlu s otiskem ruky pana prezidenta. A můžu potvrdit, že od té chvíle jsem úplně jiný člověk.

Veletrh pokračoval i v Almaty, které nezapře ani historii, ani na první pohled patrné bohatství. Po prvním dnu rozhovorů s budoucími piloty jsme se ale rozhodli strávit čas něčím užitečnějším a zastavili se na Kazašské lékařské univerzitě prohlédnout si farmaceutickou fakultu a uzavřít dohodu o spolupráci s ní a s Farmaceutickým institutem v Šimkentu. V nejbližší době nás tak čekají vzájemné krátkodobé přednáškové pobyty, třítydenní prohlubování znalostí kazašských kolegů na vybraných ústavech FaF a několikaměsíční studijní pobyty kazašských studentů v anglickém magisterském programu.

Při jednání s kazašskými protějšky se naplno projevila pohostinnost, o které se sice píše v každém průvodci, ale našinec jí předem těžko věří. Noví přátelé nelitovali jediného volného dne v týdnu a snažili se ukázat nám to nejlepší ve městě i v kazašské domácí kuchyni. Neformální pozvání na „pár měsíců u nás doma“ pro ně byla běžným způsobem, jak prolomit ledy a nejtěžší se nakonec ukázalo být najít zdvořilý způsob, jak celý kulturní program (únos?) zdvořile ukončit.

Kdyby se někdo zeptal na tvrdá data, bezprostředním výsledkem je sedm kazašských uchazečů o studium, noví zprostředkovatelé studentů a dvě uzavřené meziuniverzitní smlouvy. Jen v nich to ale není – cennější po nás byla možnost poznat cizí a zajímavou kulturu a otevřít novou cestu pro výměnu zkušeností

■ Jednání se zprostředkovateli studentů

a nápadů ve vzdálenou zemi, která láká k další a delší návštěvě. Pan děkan už se na ni může těšit, protože dostal pozvání k přednáškám na almatské fakultě. Mně nezbyvá než se těšit na návštěvu nových přátel u nás a oprašovat ruštinu na podzimní vzdělávací veletrh v Azerbajdžánu.

■ text: Dalibor Levíček

foto: archiv autora

Výsledky 2. ročníku fotografické soutěže

V tomto čísle vám konečně přinášíme výsledky 2. ročníku univerzitní fotografické soutěže, tentokrát na téma „Obdiv“. Fotosoutěž měla víceméně jednoduché a široké zadání. Kromě studijních nebo badatelských zážitků z univerzity, obdivu k budoucí profesi bylo možné zaslat i fotografie např. z volnočasových aktivit, výletů a dovolených.

Komise ve složení: Bc. Barbora Šolcová, PhDr. Jana Slámová, MVDr. Pavel Brauner, Ph.D., Alexandr Krátký a Mgr. Alena Sýkorová zasedala ve středu 9. května. Mezi snímky jednoznačně převažovaly záběry zvířat, k vidění ale byly i zajíma-

vé experimenty a koláže. Porota vybrala sedm nejpodobenějších snímků a jednalo se vsutku o poutavé a neotřelé záběry. Prvních pět vyhrálo finanční odměnu, další dvě fotografie získaly čestné uznání.

A jak to všechno dopadlo? Vítězkou se stala MVDr. Naděžda Kružíková, která na své černobílé fotografii „Kde začínají sny“ zachytila kouzlo povolání veterináře, respektive touhu malé holčičky stát se jednou veterinární lékařkou. 2. místo Eva Burešová („Ráno“), 3. místo Andrea Kociánová („Obdiv“), 4. místo Eva Adamová („Fauna a flóra“), 5. místo Jan

Karlík („Obdiv povolání“). Čestné uznání získali: Michal Hladík („Volný den“) a Tereza Kochová (Hříbě – boj o život“).

Oficiální vyhlášení výsledků za přítomnosti pana rektora prof. MVDr. Vladimíra Večerka, CSc., MBA, proběhlo na jednání Kolegia rektora VFU Brno dne 4. června. Zájemci si úspěšné fotografie mohou prohlédnout ve vstupním foyer Studijního a informačního centra, kde budou umístěny až do konce roku.

■ text: **Alena Sýkorová**
foto: účastníci soutěže

1. místo
Kde začínají sny
MVDr. Naděžda Kružíková

2. místo
Ráno
Eva Burešová

3. místo
Obdiv
Andrea Kociánová

5. místo
Obdiv povolání
Jan Karlík

4. místo
Fauna a flóra
Eva Adamová

Čestné uznání
Hříbě – boj o život
Tereza Kochová

Čestné uznání
Volný den
Michal Hladík

VITA UNIVERSITATIS

Časopis Veterinární a farmaceutické univerzity Brno

ISSN 1803-3830

